

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
del prat de
cabanes-
torreblanca

Memòria Tècnica de Gestió

Anualitat 2018

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ	3
2. INTRODUCCIÓ	4
2.1. Mapa general dels Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana	4
2.2. Descripció del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca	5
2.3. Normativa	6
2.4. Municipis del Parc Natural	7
2.5. Figures de protecció	8
2.6. Organigrama dels Serveis Centrals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural	12
2.7. Personal del Parc Natural	12
2.8. Composició de la Junta Rectora	13
3. OBJECTIUS	14
4. PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS	16
4.1. Pla de vigilància d'incendis forestals	16
4.2. Dades d'incendis al Parc Natural	18
4.3. Pla bàsic d'actuacions del nou Pla de Prevenció	20
5. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ	22
5.1. Conservació de flora	22
5.2. Conservació de fauna	23
5.3. Conservació d'hàbitats	29
5.4. Conservació dels recursos hídrics	31
5.5. Conservació i manteniment d'infraestructures i equipaments del Parc Natural	33
5.6. Anàlisi dels resultats i conclusions generals	35
6. SEGUIMENT D'ACTIVITATS	37
6.1. Extracció de torba	37
6.2. Aprofitament cinegètic	38
6.3. Activitat agrícola	39

7. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA	40
7.1. Programa de Comunicació i Divulgació	40
7.2. Programa d'Educació Ambiental	45
7.3. Planificació i gestió de l'Ús públic	46
7.4. Programa de desenvolupament socioeconòmic del Parc Natural	49
7.5. Anàlisi dels resultats i conclusions generals	52
8. DIRECCIÓ I TRAMITACIÓ ADMINISTRATIVA	52
8.1. Reunions	52
8.2. Informes	53
9. RESUM ECONÒMIC	54
10. PLA DE GESTIÓ, AVALUACIÓ 2018 I PROPOSTES PER AL 2019	55
10.1. Pla de Gestió del Parc Natural Prat de Cabanes-Torreblanca	55
10.2. Avaluació de les propostes de gestió per a l'any 2018	63
10.3. Propostes de gestió per a l'any 2019-2020	66
ANNEXES	67
Annex I. Memòria de les Brigades de Biodiversitat 2018	
Annex II. Cens d'aus aquàtiques hivernants	
Annex III. Cens d'aus aquàtiques nidificants	
Annex IV. Campanyes de comunicació i divulgació	

1. PRESENTACIÓ

La present memòria, relativa a les activitats realitzades al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca durant l'any 2018, s'elabora en compliment de l'article 40 del *Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat*, pel qual s'aprova el *Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca*.

Aquesta memòria constitueix l'informe de la gestió realitzada al Parc Natural durant l'any 2018 i inclou un capítol econòmic-financer, amb indicació d'inversions i despeses de funcionament, així mateix s'ha afegit un apartat de propostes de gestió per al 2019.

Per a la seva elaboració s'ha comptat amb els informes elaborats pels tècnics i guies del Parc Natural i els realitzats per les Brigades de Biodiversitat i les de Prevenció d'Incendis quan han actuat a l'àmbit del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

Enguany es compleixen 30 anys d'ençà que es va declarar el Prat de Cabanes-Torreblanca Paratge Natural de la Comunitat Valenciana, pel Decret 188/1988 de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana.

Per tal de celebrar l'aniversari, s'han fet diverses activitats de posada en valor de l'espai i es va crear un anagrama, inspirat en el logo original del parc natural, que s'ha utilitzat en els materials elaborats durant l'any 2018, com cartells, documents de divulgació d'activitats, samarretes, informes, etc.

2. INTRODUCCIÓ

2.1. Mapa general dels Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana

Figura 1. Mapa d'ubicació del Espais Protegits de la Comunitat Valenciana.

2.2. Descripció del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca

El Prat constitueix una zona humida litoral dotada d'una important riquesa ambiental en el que a flora i fauna es refereix. És la principal zona humida de la província de Castelló, alhora que un dels hàbitats humits menys alterats de la Comunitat Valenciana, i en ella podem trobar gran diversitat d'ambients que es complementen i ofereixen a l'àrea protegida recursos ambientals d'incalculable valor.

L'àrea protegida amb la figura de Parc Natural compren aproximadament unes nou-centes hectàrees repartides entre els termes municipals de Cabanes i Torreblanca.

Es tracta d'una zona humida separada de la mar per una restinga de còdols. Constitueix un exemple singular de zona humida en avançat estat de rebliment natural, que alberga una vegetació summament diversa en funció dels distints ambients existents. En la zona costanera creix una vegetació característica de dunes mòbils junt amb la comunitat de rosella cornuda i anhelí marí del codolar. Cap a l'interior d'aquest i en contacte amb ell, apareix una depressió on es desenvolupa una vegetació hidròfila i halòfit, aquesta última en àrees de major salinitat i sòls limoarcillosos (saladars), amb comunitats halòfites molt ben desenvolupades, adaptades a entollades hivernals i a dessecació i afloraments salins estivals, i en les àrees menys salines praderies i jonqueres. En les tolles generades per l'extracció de torba apareix vegetació hidròfila de canyís i boga.

Quant a l'aspecte faunístic destaca la presència d'un elevat nombre d'espècies de gran valor, la ictiofauna mostra una bona representació de taxons endèmics com el samaruc i el fartet. Així mateix destaca la presència de la tortuga europea i quant a les aus, algunes de les espècies que es donen cita en aquesta zona són excepcionalment importants: com a nidificants tenim la xitxarra mostatxuda real, el sivert, l'arpella de marjal, l'arpellot cendrós i la carregada. Sent les colònies de carregada les més importants de la Comunitat Valenciana, així com la d'arpella de marjal. A més aquesta zona humida és també important com a punt d'escala en les migracions de les aus aquàtiques.

Ha sigut reconeguda la seva repercussió en l'àmbit internacional per mitjà de la inclusió en el Catàleg *RAMSAR de Zones Humides d'Importància Internacional*, a més del seu reconeixement estatal i autonòmic amb figures com la de *Lloc d'Importància Comunitària (LIC)*, *Xarxa Natura 2000*, *Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA)* i la seva inclusió en el *Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana (DOCV 4336/16.09.2002)*, el Prat constitueix un important valor afegit al patrimoni natural de la nostra Comunitat.

2.3. Normativa

- *Decret 188/88, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca, modificat posteriorment pel Decret 264/94, de 20 de desembre, del Consell de la Generalitat.*
- *Decret 4/03, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, en compliment del que disposen els articles 32 a 41 de la Llei 11/94 de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.*
- *Correcció d'errors del Decret 4/03, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca (DOGV número 4435 de data 07/02/03) que reproduïx l'annex II, Pla d'Ordenació omés per error en el Decret 4/03.*
- *Orde de 4 de febrer de 2003, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 14 microreserves vegetals a la província de Castelló.*
- *Resolució d'1 de juny de 2006, del Conseller de Territori i Habitatge, per la qual s'aprova el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.*

A més de la normativa específica del Parc Natural, dins de la zona protegida és d'aplicació tota la normativa de caràcter sectorial que no queda desenvolupada en la legislació pròpia del Parc.

2.4. Municipis del Parc Natural

El Parc Natural està situat a la província de Castelló, a la comarca de la Plana Alta. Ocupa part de la franja costanera dels termes municipals de Cabanes i Torreblanca.

El total d'hectàrees d'ambdós municipis, les hectàrees que cada un d'ells té incloses dins del Parc Natural, el percentatge del municipi amb la protecció de Parc Natural, el percentatge del total del Parc per municipi i el nombre d'habitants en el 2017 és el que apareix reflectit en la taula següent:

Taula 1: Distribució del territori i la població al Parc Natural. Font: INE i elaboració pròpia.

Municipi	Total d'Hectàrees (Has)	Has. dins del Parc Natural	% del total del municipi en el Parc Natural	% del total del Parc per municipi	Habitants en 2017		
					Dones	Homes	Total
Cabanes	13.150	574,30	4,36	66,29	1.438	1.475	2.913
Torreblanca	2.890	292	10,10	33,70	2.704	2.715	5.419

La distribució de la propietat del sòl en ambdós termes municipals es detalla en la següent taula:

Taula 2: Distribució de la propietat del sòl al Parc Natural. Font: Elaboració pròpia.

Propietat	Cabanes		Torreblanca	
	Extensió (Has)	% sobre el total	Extensió (Has)	% sobre el total
Municipal	442,40	77	110,50	38
Privada	83	14	164,80	57
Estatat	48,90	9	16,70	5

2.5. Figures de protecció

◆ Parc Natural

Decret 188/88, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca, que estableix per al mateix un règim especial de protecció.

Decret 264/94, de 20 de desembre, del Govern Valencià, de modificació del Decret 188/88, de 12 de desembre, de declaració del Paratge Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, de modificació de límits.

Llei 11/94, de 27 de desembre de la Generalitat Valenciana d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, l'objecte del qual és establir el règim aplicable als Espais Naturals Protegits a la Comunitat Valenciana i per la que es reclassifica a Parc Natural el Prat de Cabanes-Torreblanca, anteriorment declarat Paratge Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

◆ Zona humida d'Importància Internacional – Catàleg RAMSAR

La Convenció sobre les Zones Humides d'Importància Internacional o Convenció de Ramsar (Convenció sobre Zones Humides d'Importància com a Hàbitat per a les Aus Aquàtiques), és un tractat intergovernamental que serveix de marc per a l'acció nacional i la cooperació internacional en pro de la conservació i l'ús racional dels zones humides i els seus recursos.

El Prat de Cabanes-Torreblanca s'inclou com a Zona Humida d'especial importància en l'acord de RAMSAR per decisió del Consell de ministres del 28 de juliol de 1989, a proposta del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

En data 12.10.2010 la Convenció de Ramsar comptava amb 160 Parts Contractants, 1.899 llocs designats per a la Llista de Zones Humides d'Importància Internacional i 186.549.792 hectàrees de superfície total dels llocs designats.

◆ Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA)

Les Zones d'Espacial Protecció per a les Aus són espais designats pels Estats Membres d'acord amb les disposicions de la Directiva relativa a la conservació de les aus silvestres, *Directiva 79/409/CEE del Consell, de 2 d'abril de 1979.*

Aquesta directiva té per objecte protegir, gestionar i regular totes les espècies d'aus que viuen normalment en estat silvestre al territori europeu dels Estats Membres,

inclosos els ous de les citades aus, els seus nius i els seus hàbitats; i reglamentar l'explotació d'aquestes espècies.

Durant l'any 2009 va ser ampliada la Zona ZEPA del Parc Natural segons els següents Acords:

- *Acord de 5 de juny de 2009 del Consell d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana.*
- *Acord de 27 de novembre de 2009 del Consell de correcció d'errors dels annexos I i II de l'Acord de 5 de juny de 2009 del Consell d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana.*

◆ Lloc d'Importància Comunitària

El Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca està inclòs en la Llista de Llocs d'Importància Internacional (LIC) de la Comunitat Valenciana, aprovada per l'*Acord de 10 de juny de 2001, del Consell de la Generalitat*, en virtut de la *Directiva 92/43/CEE, del Consell, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestres*.

Els LICs van ser definits i delimitats, segons estableix la Directiva Europea, basant-se en la presència en aquests llocs dels hàbitats o espècies considerats prioritars en la mateixa i que representen una mostra significativa de la destacada riquesa natural del territori valencià.

◆ Microrreserves de Flora

La Microrreserva de Flora és una figura de protecció establida pel *Decret 218/1994, de 17 d'octubre, del Govern Valencià*, destinada a la conservació d'espècies silvestres de flora.

Es tracta de zones de menys de 20 hectàrees d'extensió que són declarades mitjançant una Orde de la Conselleria a proposta pròpia o dels propietaris dels terrenys, a fi d'afavorir la conservació de les espècies botàniques rares, endèmiques o amenaçades, o les unitats de vegetació que la contenen.

En virtut d'allò que s'ha establert per l'*Orde de 4 de febrer de 2003, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 14 microrreserves vegetals a la província de Castelló*, el Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca compta amb dos microrreserves: la de la "Platja del Quarter Vell" i la de "Torre de La Sal".

◆ Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana

El Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana va ser aprovat per *Acord de 10 de setembre de 2002 del Govern Valencià* (DOGV núm. 4.336 de data 16.09.2002), en compliment del que disposa l'article 15 de la *Llei 11/94 d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana*.

El Catàleg no és un instrument d'ordenació, sinó que constitueix un registre administratiu a partir del qual, identificant i delimitant clarament l'objecte a preservar, les diferents Administracions en l'àmbit de les seves competències, han de desenvolupar les seves actuacions a fi de salvaguardar els valors localitzats en cada zona.

2.6. Organigrama dels Serveis Centrals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

Tal com disposa la *Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana* així com els documents normatius propis del Parc (*Decret 188/1988, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca* i *Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca*), l'administració i gestió del Parc Natural del Prat correspon a la Conselleria amb competències mediambientals, la qual destinarà els mitjans necessaris, humans i econòmics, per al correcte exercici de les funcions que li són atribuïdes, sense perjudici de la intervenció d'altres entitats o organismes que col·laboren en la gestió.

En l'actualitat les competències en matèria de medi ambient li corresponen a la *Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica*.

L'organigrama de la *Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica* es pot consultar en l'adreça electrònica següent:

<http://www.gvaoberta.gva.es/es/organigrama-x-legislatura?articleId=168327851>

2.7. Personal del Parc Natural

Per al desenvolupament de les labors de gestió i conservació del Parc Natural, la Conselleria ha comptat, durant la present anualitat, amb els següents equips de treball:

L'*Equip de Gestió* del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, constituït per la Directora Conservadora, com a responsable de la gestió del Parc Natural, amb funcions d'assessorament, coordinació, promoció i tramitació administrativa; l'*Equip Tècnic de Gestió i Conservació* integrat per dues persones amb funcions de conservació, comunicació i educació ambiental; i la *Brigada de Conservació i Manteniment* composta, a principis d'any, per dues persones amb funcions de conservació i manteniment de l'espai protegit, que ha sigut ampliada a final d'any a quatre persones: tres peons i un capatàs.

2.8. Composició de la Junta Rectora

La Junta Rectora del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca és l'òrgan col·legiat consultiu, col·laborador i assessor de la gestió, que canalitza la participació en la mateixa de les administracions i dels interessos socials i econòmics implicats en la gestió del Parc.

La naturalesa i funcions de la Junta Rectora estan establides amb caràcter general en els articles 48 i 50 de la *Llei 11/1994, de 27 de desembre de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals protegits de la Comunitat Valenciana* i específicament en l'article 2 del *Decret 264/1994, de 20 de desembre del Consell de la Generalitat, de modificació del Decret 188/1988, de 12 de desembre, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca*.

Formaran part de la Junta Rectora, segons estableix el mencionat *Decret 264/1994*, així com el *Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, d'aprovació del PORN i PRUG del Parc Natural*, els membres següents:

- El president de la Junta Rectora
- El Director Conservador del Parc Natural, que actuarà com a secretari
- Un representant de l'Ajuntament de Cabanes
- Un representant de l'Ajuntament de Torreblanca
- Un representant de la Conselleria de Medi Ambient
- Un representant de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Energia
- Un representant de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació
- Un representant de les universitats de la Comunitat Valenciana
- Un representant de la Secretaria d'Estat d'Aigües i Costes del Ministeri de Medi Ambient
- Un representant de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer
- Un representant de les associacions vinculades a la conservació i defensa de la natura
- Un representant dels agricultors propietaris dels predis existents al Parc Natural
- Un representant de les associacions de caçadors vinculades a l'àrea

3. OBJECTIUS

Els objectius de gestió del Parc Natural vénen definits pel *Decret 188/1988, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca*, modificat pel *Decret 264/1994, de 20 de desembre*, i són bàsicament els següents:

- Conservar en la seva integritat els ecosistemes naturals, avaluant amb especial atenció els possibles impactes ambientals produïts per actuacions ambientals exteriors al mateix. Respecte d'això es considerarà un objectiu prioritari la conservació de la qualitat del medi aquàtic, per mitjà de la vigilància dels abocaments o modificacions de les aportacions hídriques que puguen afectar el mateix.
- Compaginar les activitats i usos tradicionals del sòl, entre les que se cita l'extracció de la torba, l'agricultura, la ramaderia i la caça, actualment existents amb els objectius de protecció.
- Donar a conèixer als visitants, escolars i veïns de la zona, els valors ambientals i els beneficis que el parc natural suposa per a la societat, així com desenvolupar tasques d'educació ambiental.

Així mateix, en la gestió del Parc Natural es persegueixen els següents objectius:

- Restaurar els hàbitats prioritaris o aquells que alberguen espècies d'especial interès, com són les torberes amb *Cladium mariscus* i les dunes litorals amb *Juniperus ssp.*
- Establir mecanismes adequats per a la prevenció i extinció d'incendis.
- Promoure la participació pública quant a la gestió del Parc Natural.
- Conscienciar la població local sobre els valors naturals i històrics del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca i en general de la importància que tenen els espais naturals protegits.
- Promoure un turisme sostenible a l'espai natural donant a conèixer les rutes a peu i en bicicleta pel Parc així com les recomanacions de visita.
- Promoure i recolzar la investigació científica sobre els aspectes relacionats amb el Parc Natural a fi de facilitar la gestió de l'espai, aprofundir en el coneixement dels seus valors i les seves problemàtiques i aportar possibles solucions.
- Desenvolupar projectes o actuacions de conservació d'espècies d'interès (samaruc i fartet, arpellot cendrós i arpella de marjal), principalment d'aquelles

que van motivar la protecció del Prat de Cabanes-Torreblanca com a Parc Natural i Lloc d'Interès Comunitari.

- Realitzar campanyes de comunicació i divulgació de qüestions mediambientals importants per a millorar la conservació del Parc Natural.
- Participar en els projectes que la *Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica* du a terme als Parcs Naturals.
- Promoure activitats lúdiques, culturals i interpretatives al voltant del patrimoni natural i històric.
- Recolzar noves iniciatives locals, continuar participant en les fires i celebracions dels municipis integrants del Parc Natural.
- Desenvolupar el programa d'educació ambiental per a escolars com a instrument de conscienciació i divulgació dels valors naturals i històrics del Parc Natural.
- Contribuir a la formació d'una consciència ambiental del visitant del Parc.

4. PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

El Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca va ser aprovat per *Resolució d'1 de juny de 2006, del Conseller de Territori i Habitatge*. L'esmentat Pla queda integrat en el Pla de Prevenció corresponent a la comarca de la Plana Alta, dins de la seva demarcació Centre.

El Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural adapta les directrius generals de prevenció d'incendis forestals a les característiques específiques del Prat de Cabanes-Torreblanca, sent una premissa fonamental fer compatible la necessària protecció i defensa davant dels incendis amb la conservació i preservació dels valors ambientals del Parc.

D'una banda es realitzen labors dirigides a la prevenció de l'inici del foc, les quals consisteixen bàsicament en la vigilància de l'espai protegit i el seu àmbit d'influència.

D'altra banda es realitzen actuacions consistents en la creació d'infraestructures que faciliten l'extinció de possibles incendis i la seva propagació amb la consegüent reducció de l'àrea afectada per l'incendi una vegada s'ha declarat.

Actualment la revisió del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Prat de Cabanes-Torreblanca es troba en fase de tramitació. En l'apartat 4.3 es detallen les característiques d'aquesta revisió.

La superfície d'actuació que abasta el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Prat de Cabanes-Torreblanca, correspon a la superfície protegida del parc natural, així com a la zona d'amortiment d'impactes.

4.1. Pla de vigilància d'incendis forestals

Un dels aspectes més importants en el control dels incendis forestals és l'existència d'un sistema que permeta localitzar-los abans que tinguen ocasió d'estendre's. Les Unitats de Prevenció d'Incendis Forestals amb base en terra i els Observatoris Forestals fixos de vigilància són aquells que detecten els incendis en la seva primera fase, determinant la seva localització espacial i vigilant el seu desenvolupament en el temps.

Es compta amb diversos mitjans que intervenen en la vigilància i detecció d'incendis forestals en l'àmbit del Parc Natural. La coordinació d'aquests mitjans es du a terme des de diferents àmbits, depenent de la zona afectada i de l'organisme competent.

En aquest Pla s'estableixen els protocols d'actuació dels diferents mitjans, entre els quals es troben: Personal Tècnic, Agents Mediambientals, Unitats de Prevenció, Observatoris Forestals i Voluntariat de Prevenció d'Incendis, als que cal afegir la col·laboració d'altres serveis com: Brigades Rurals d'Emergència, Policia Nacional, Policia Autònoma i Guàrdia Civil.

4.1.1. Mitjans de vigilància mòbil

Unitats de Prevenció d'Incendis Forestals

Unitat de Prevenció Ordinària: formada per un operari i dotada d'un vehicle tot terreny. En l'àmbit del Parc és la UP.C205 l'emmarcada en aquesta categoria.

Unitats Polivalents: formades per un operari i, de vegades, acompanyades d'entre 2 i 3 voluntaris. Igual que la Unitat anterior, també està dotada de vehicle tot terreny. Són les Unitats UPP.C602 i UPP.C603.

Aquestes Unitats de Prevenció d'Incendis Forestals no són específiques del Parc Natural sinó que també realitzen les seves funcions en altres terrenys forestals pròxims a la zona humida.

Agents Mediambientals

El Parc Natural està inclòs dins de la demarcació territorial de la comarca de la Plana Alta. Els agents mediambientals destinats en aquesta demarcació són els encarregats de vetlar pel compliment de la legislació i la conservació dels recursos del Prat.

Altres

Hi ha altres membres, dependents de diferents organismes, que també presten els seus serveis en l'àmbit del Parc Natural i són: Brigades Rurals, Guàrdia Civil, Policia Nacional i Policia Autònoma, que s'incorporen a la prevenció en funció de les competències de l'Òrgan al qual representen.

4.1.2. Mitjans de vigilància fixos

Observatoris Forestals

Els Observatoris Forestals estan situats en zones elevades de màxima visibilitat. Les seves principals labors són servir d'enllaç en la Xarxa de Comunicació de les emergències, a més de la detecció de l'inici de l'incendi.

Els Observatoris Forestals que vigilen i comprenen l'àmbit del Parc Natural i la seva àrea d'influència són: l'*Alt del Colomer*, ubicat dins de l'àrea protegida del Parc Natural del Desert de les Palmes; l'*Ametler*, al terme municipal d'Alcalà de Xivert i inclòs en el Parc Natural de la Serra d'Irta; i *Subarra*, al terme municipal de Benlloch. Tant l'*Alt del Colomer* com l'*Ametler* donen cobertura de vigilància durant tot l'any mentre que *Subarra* només treballa en temporada estival.

Central de Prevenció d'Incendis Forestals de Castelló

Centre des d'on es coordina tot el dispositiu de Prevenció d'Incendis Forestals.

4.2. Dades d'incendis al Parc Natural

Durant l'any 2018 s'han produït dos incendis dins de l'àrea protegida fonamentalment i mínimament a l'àrea d'esmoreïment d'impactes del parc natural, que han afectat als termes municipals de Cabanes i Torreblanca. La suma total de les àrees afectades arriba a les 336,3 hectàrees, que suposa més d'un terç de la superfície protegida del parc natural.

El primer incendi (*Figura 2*) va tindre lloc el 10 de febrer i es varen cremar 130,7 hectàrees. Va començar al sud de la séquia del colze i es va estendre cap al sud creuant la ratlla del terme, entre el canal del centre i la mar, sense arribar a la séquia vella.

El segon incendi (*Figura 3*) va tindre lloc el 20 de març i es varen cremar 205,6 hectàrees, amb varius focus d'ignició. En la zona nord de la séquia del colze es varen cremar vora 34,40 hectàrees, 1,53 hectàrees en la carrerassa ampla i 168,89 hectàrees des de la zona de les marjals en Torreblanca fins al camí de Carabiners en el terme de Cabanes.

La resposta dels equips de prevenció i extinció d'incendis va ser immediata, però a causa de les especials condicions del terreny d'aquesta zona humida i al fet que l'incendi es va iniciar a poqueta nit, no va ser possible el seu control fins que va arribar a les zones sense vegetació, bé per la presència d'aigua o perquè ja estava cremat.

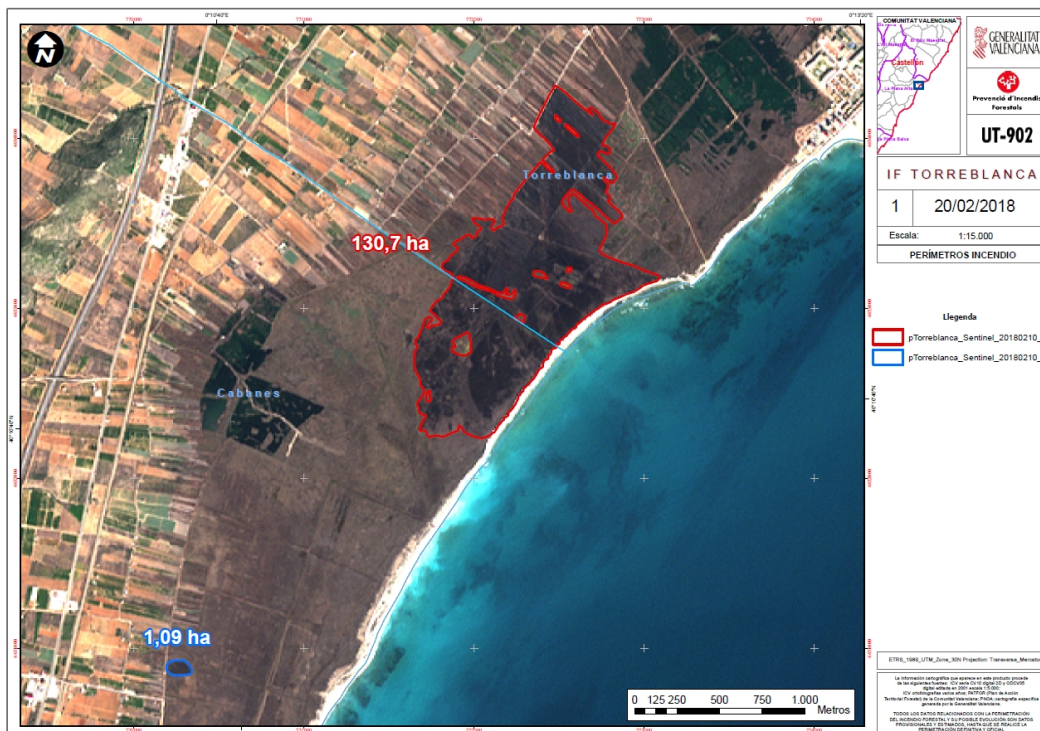

Figura 2. Zona afectada per l'incendi del 10 de febrer de 2018 al Prat de Cabanes-Torreblanca.

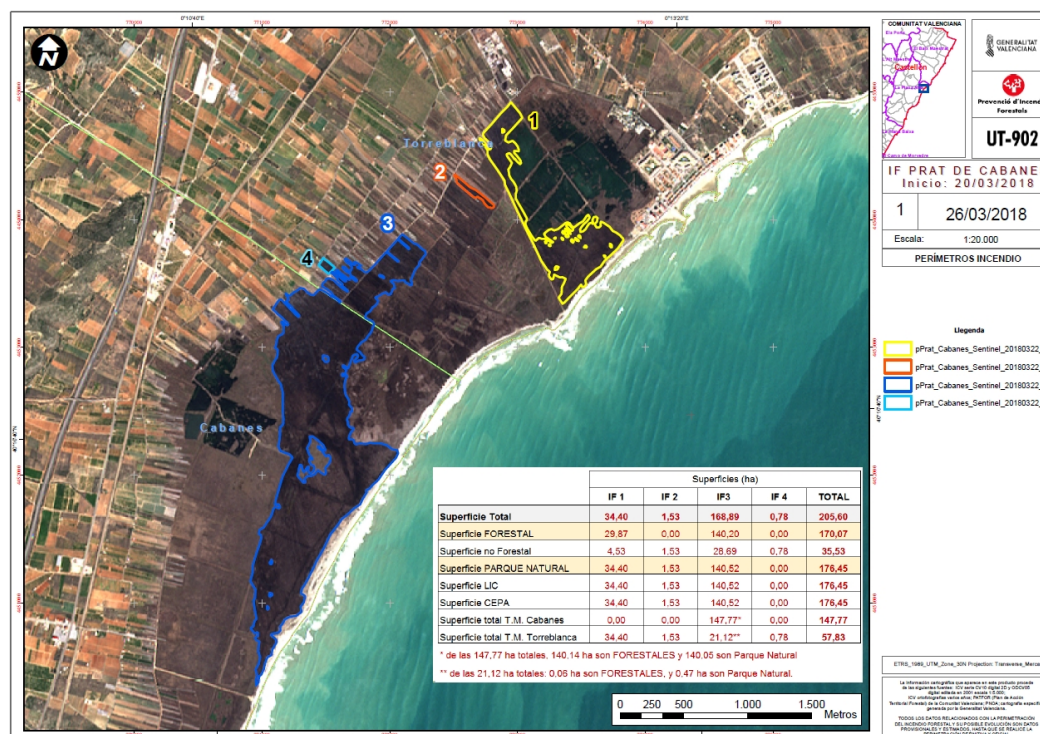

Figura 3. Zona afectada per l'incendi del 20 de març de 2018 al Prat de Cabanes-Torreblanca.

- La superfície cremada es correspon fonamentalment amb l'hàbitat 7210 (Torberes calcàries de *Cladium mariscus*) amb presència de *Phragmites australis* en estat de desenvolupament madur i a l'hàbitat 1410 (Pasturatges salins mediterranis) també en estat madur i amb presència de joncs.
- La microrreserva de flora "Platja del Quarter Vell" ha quedat parcialment afectada. S'han cremat dos rodals amb una superfície total aproximada de 115 m² corresponents als hàbitats 2210 (Dunes fixes del litoral) i 1410 (Pasturatges salins mediterranis). No s'ha vist afectat l'exemplar de *Juniperus oxycedrus subesp. macrocarpa*.
- Respecte a la flora amenaçada, s'han vist afectades les següents espècies catalogades als annexos del Decret 70/2009 del Consell, modificat per l'Ordre 6/2013: *Odontites kaliformis* (Vulnerable), *Thalictrum maritimum* (Vulnerable) i *Limonium densissimum* (Protegida No Catalogada). D'aquestes espècies, la més preocupant és *Odontites kaliformis* ja que a la tardor de 2017 es va cremar la població de la Microrreserva de la Marjal dels Moros i aquesta vegada ha quedat afectada la millor població que existia a la Comunitat Valenciana. En tractar-se d'una espècie hemiparàsita, no es tenen dades la seua evolució després d'un incendi.
- Amb referència a l'ornitofauna, els ocells que han vist afectat el seu hàbitat de nidificació han sigut les arpelles de marjal, les xixarres, cabussonets, trists i algun ràl·lid. Pel que respecta a l'arpella de marjal (*Circus aeruginosus*), hem observat que després de l'incendi s'han mantingut el mateix nombre de nius que anys arrere, però l'èxit reproductor ha baixat dràsticament degut segurament a la depredació terrestre.

4.3. Pla bàsic d'actuacions del nou Pla de Prevenció

4.3.1. Pla per a la prevenció de causes.

- Activitats de formació i divulgació dirigides a conscienciar i difondre el coneixement dels aspectes relacionats amb la prevenció d'incendis, remarcant les normes i recomanacions que cal observar en les activitats més habituals.
- Modificació de les pràctiques de risc, mitjançant la revisió dels plans locals de cremes i el foment de l'ús d'alternatives diferents del foc per l'eliminació de restes agrícoles.
- Instal·lació de cartells informatius amb normes d'ús i comportament front l'incendi.
- Elaboració dels Plans Locals de Prevenció d'incendis forestals.

- Millora continua de les tasques de vigilància i instal·lació de càmeres de vigilància permanent.

4.3.2 Pla d'infraestructures

En l'àmbit del Parc Natural la xarxa d'infraestructures destinades a la prevenció i extinció d'incendis, està constituïda per l'existència de discontinuïtats entre la massa vegetal, com a llacunes, séquies i camins, que poden servir com a element de ruptura de la continuïtat de la massa vegetal, que siga capaç de detenir un incendi si aquesta discontinuïtat presenta l'amplària suficient.

El Pla de maneig de la vegetació consisteix en la creació d'àrees desprotegides de vegetació. Com poden ser els *lluents* (infraestructures dissenyades des de Conselleria i executades bé pel personal propi del Parc, bé per les associacions de caçadors), i la creació d'àrees tallafocs al costat dels principals canals, grafiats en el mapa.

També es contempla l'adequació de la xarxa viària, amb actuacions destinades a la seva millora i manteniment. La Brigada de Conservació i Manteniment del Parc ha realitzat els treballs d'adequació i manteniment de sendes, camins i àrees recreatives amb objectius de protecció i prevenció d'incendis forestals.

Per a la creació d'àrees desprotegides de vegetació també s'ha tingut en compte el foment de les activitats agroramaderes, que inclou tant el cultiu de les parcel·les agrícoles com l'ús ramader de determinades zones del prat compatibles amb la conservació de l'espai protegit.

4.3.3. Coordinació amb els Serveis de Prevenció i Extinció d'Incendis Forestals

El Programa d'Actuacions Prioritàries del Pla de Prevenció d'Incendis del Parc Natural proposa l'establiment d'una reunió de caràcter anual en què es tracten específicament temes relacionats amb la prevenció i l'extinció d'incendis i a la que hauran d'assistir els tècnics corresponents dels mitjans d'extinció i dels mitjans de prevenció, així com els gestors del Parc Natural.

L'objectiu de la reunió és la posada en comú per arreplegar propostes dels diferents sectors i l'adopció de mesures per a les possibles solucions i propostes de millora.

5. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

5.1. Conservació de la flora

A fi de preservar la diversitat genètica del patrimoni natural i garantir la conservació de les espècies de flora silvestre i formacions vegetals, en especial les autòctones, es realitzen diverses actuacions, dutes a terme fonamentalment per les Brigades de Biodiversitat, i que estan centrades en les dues microrreserves de flora presents al Parc Natural (*Taula 3*):

Taula 3. Microrreserves de Flora presents al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

Microreserva	Superfície (Has)	Terme municipal
Platja del Quarter Vell	5,57	Cabanes
Torre de la Sal	2,19	Cabanes

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen són:

- Protegir i conservar les espècies de flora rara, endèmica o amenaçada que es troben al Parc Natural.
- Mantindre en bon estat les dues microrreserves declarades dins de l'àrea protegida.
- Eliminar les espècies exòtiques invasores que s'observen en l'àmbit del Parc Natural.

Les **ACTUACIONS** que s'han dut a terme per aconseguir els objectius han estat les següents:

- Cens d'espècies de flora rara, endèmica i amenaçada en les microrreserves i altres àrees del Parc Natural. En el 2018 s'han censat 204 exemplars d'*Aristolochia clematitis* en la microrreserva de *Platja del Quartell Vell*.
- Manteniment de la senyalització de les dues microrreserves declarades al Parc Natural que ha consistit en la substitució i/o reposició de piquetes i cartells en mal estat. Cadascuna de les piquetes ha sigut marcada amb un número. Les piquetes o cartells que estaven mal col·locats s'han ubicat en el lloc correcte.
- S'ha realitzat la neteja de les dues microrreserves per mitjà de l'eliminació del fem acumulat en elles. En 2018 s'han eliminat 1,4 m³ de fem provinent

fonamentalment dels pescadors (tant d'aigua salada com dolça), dels agricultors i dels usuaris amb escassa educació ambiental.

- Eliminació d'espècies exòtiques invasores. Seguint les directrius del *Decret 213/2009, de 20 de novembre, del Consell, pel qual s'aproven mesures per al control d'espècies exòtiques invasores a la Comunitat Valenciana*, durant 2018 es van escometre labors d'eliminació de les següents espècies exòtiques invasores (*Taula 4*):

Taula 4. Espècies invasores retirades al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca a 2018.

Espècie	Ubicació	Quantitat erradicada
<i>Acacia farnesiana</i>	PN Prat Cabanes-Torreblanca	0,3 m ²
<i>Arundo donax</i>	<i>mrf Platja Quarter Vell</i>	0,3 m ³
<i>Aloe sp.</i>	PN Prat Cabanes-Torreblanca	0,1 m ³

En l'Annex I s'adjunta la memòria de les Brigades de Biodiversitat de l'any 2018.

5.2. Conservació de la fauna

Per a millorar els aspectes ecològics i biològics de les espècies de fauna que viuen i/o utilitzen el Parc Natural es realitzen diferents estudis i treballs de camp que són executats tant pel personal propi de l'espai, com per Brigades de Biodiversitat que fan treballs més específics, relacionats fonamentalment amb la fauna aquàtica.

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen són:

- Protegir i conservar les poblacions d'espècies de fauna existents en el Parc que resulten d'interès per la seva singularitat, representativitat, fragilitat o estat de conservació.
- Promoure i donar suport a la investigació científica per a millorar el coneixement, conservació i maneig de les citades espècies.
- Desenvolupar projectes o actuacions de conservació sobre aquelles espècies que van propiciar la protecció del Prat de Cabanes-Torreblanca com a Parc Natural i Lloc d'Interès Comunitari.
- Corregir i minimitzar els impactes derivats de les activitats i aprofitaments humans sobre els hàbitats que corresponguen.

5.2.1. Conservació de l'avifauna

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen per a la conservació de l'avifauna són els de:

- Conèixer els diferents tipus d'aus que nien al Parc Natural.
- Conèixer el nombre d'aus de cada espècie que nien al Parc Natural.
- Conèixer el nombre d'aus de cada espècie que passen l'hivern a l'espai protegit.
- Conèixer el nombre d'aus de cada espècie que utilitzen el Parc Natural com dormidor.
- Realitzar el seguiment de les aus migratòries que utilitzen el Parc Natural en determinades èpoques de l'any.
- Ubicar i mantenir en bon estat els posaders de les aus que habiten al Parc Natural.

Per a la consecució dels objectius s'han realitzat una sèrie d'actuacions que són les que a continuació es descriuen:

A) Seguiments ornitològics

El seguiment de l'avifauna requereix la realització de diferents censos d'aus. Aquests censos tracten de comptabilitzar, per mitjà de diferents tècniques, el nombre d'aus que aprofiten el Parc Natural per a la seva supervivència.

Les dades obtingudes a través dels censos ajuden a fer una valoració de l'estat del Parc Natural i a detectar els possibles efectes adversos de les actuacions que en ell es desenvolupen.

Per a la realització dels censos s'utilitzen diferents tècniques en funció de l'espècie i del seu ecosistema associat. Aquests censos es realitzen per mitjà de la coordinació de l'Equip Tècnic del Parc Natural i de la guarderia d'Agents Mediambientals.

A continuació es descriuen els censos d'avifauna realitzats al Parc Natural durant el 2018:

- **Cens d'Aus Aquàtiques Hivernants**

Seguint les directrius de la Conselleria, els censos es realitzen una vegada a l'any i en les dates acordades a fi de no coincidir en observacions i evitar alterar els resultats. En 2018 el cens es va realitzar els dies 8 i 14 de gener observant-se, en termes generals, una disminució respecte a l'any anterior del nombre d'individus de cabrellot, esplugabous, coll-verd, gall de canyar, fotja, merita i bequeruda, així com un augment

del nombre d'individus d'escabussonet, corba marina grossa, garseta blanca, agró blau, arpellot de marjal i de rascló.

Els resultats del cens apareixen en l'Annex II.

- **Cens d'Aus Aquàtiques Nidificants**

De forma sistemàtica i en coordinació amb el Servei de Biodiversitat, durant l'època de nidificació (que comprèn els mesos de març a agost) es realitza el seguiment d'avifauna que requereix un major esforç al llarg de l'any, ja que pretén estimar el nombre de parelles nidificant de les espècies amb major importància ecològica dins del Parc Natural.

Durant el cens d'aus aquàtiques nidificants també localitzem la ubicació dels nius d'algunes de les espècies censades, anellant-se les cries d'aquelles amb especial seguiment dins de l'espai protegit i estudiant-se l'èxit reproductor de les parelles.

En 2018 es van localitzar nius d'arpellot de marjal, arpellot cendrós, polla d'aigua, camallonga, carregada, corriol camanegre, corriole i fotja. També s'han detectat grups familiars de les espècies: cabrellot, collverd, sivert, fotja, boix, polla d'aigua, carregada, corriole, corriol camanegre i gavinot argentat. Els resultats de l'esmentat cens s'arrepleguen en l'Annex III.

- **Censos mensuals**

Es tracta d'un cens absolut de les aus aquàtiques que es troben al Parc Natural en un moment determinat i es realitza amb periodicitat mensual.

Aquest seguiment permet, per mitjà de la realització d'itineraris, la prospecció de gran part del Parc Natural. Amb els itineraris s'obtenen índexs d'abundància i de varietat d'espècies que permeten determinar les tendències poblacionals de les aus presents en aquest moment a la zona humida, encara que es desconege amb exactitud la magnitud de les poblacions estudiades.

- **Cens en dormidor**

Per mitjà dels censos en dormidor es compta de forma directa el nombre d'aus (en el nostre cas fonamentalment agrons i corbs marins), que acudeixen cap al capvespre als dormidors localitzats dins del Parc Natural.

- **Cens amb reclam**

Per realitzar el recompte de certes espècies, principalment de la família dels ràl·lids, s'utilitza el mètode de reproducció de cants o cens amb reclam. El sistema consisteix en una gravació de 3 minuts de cants d'individus de l'espècie seguits d'altres 3 de silenci, en els que s'efectuen les escoltes i es conten els exemplars que responen a l'incentiu del cant.

Per mitjà d'aquest cens s'obté informació de les parelles territorials i dels seus hàbitats preferits. Amb aquest mètode no s'obtenen dades de nidificació ni del nombre total d'exemplars existents al Parc Natural, però ens dóna una aproximació molt fiable de les parelles residents.

B) Anellament científic d'aus

L'anellament científic d'aus es realitza a fi de conèixer els desplaçaments de les aus, principalment els relacionats amb la migració. No obstant això, l'activitat potser útil en estudis d'un altre tipus com els que tracten d'obtenir dades sobre paràmetres reproductors, dinàmica de poblacions, selecció i ús de l'hàbitat, etc.

Al Parc Natural es realitzen dos tipus d'anellaments: el marcatge amb mètodes de captura (xarxes japoneses), realitzat pel *Grup Au d'Ornitologia*, i l'anellament dels dos rapaços més representatius del Parc, l'arpellot de marjal (*Circus aeruginosus*) i l'arpellot cendrós (*Circus pygargus*), treball que du a terme l'Equip Tècnic del Parc Natural juntament amb els Agents Mediambientals.

C) Ubicació i manteniment de posadores

El personal del Parc estudia la millor ubicació, i col·loca posadores per a l'avifauna. Sobre aquestes posadores es realitzen treballs de manteniment per part de la Brigada de Conservació i Manteniment i llavors de seguiment de les dades obtingudes en ells per part de l'Equip Tècnic del Parc Natural.

La informació arreplegada en els posadors es fa mitjançant observacions, egagròpiles, excrements i plomes que s'arrepleguen als voltants.

5.2.2. Conservació d'espècies de fauna singulars

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen per a la conservació d'espècies de fauna singulars són els de:

- Mantenir en bon estat les poblacions de peixos d'espècies endèmiques i en perill d'extinció que habiten al Parc Natural.
- Conèixer la distribució i grandària de les poblacions de peixos d'espècies endèmiques que habiten al Parc Natural.
- Conèixer la distribució de les poblacions de tortuga d'aigua europea i el nombre d'individus de la seva espècie.
- Avaluar l'estat de les poblacions de tortuga d'aigua europea.
- Conèixer les espècies d'odonats presents al Parc Natural, la seva distribució i l'àrea d'influència.

Per a la consecució dels objectius s'han realitzat les actuacions següents:

A) Seguiment i reforços poblacionals de fartet (*Aphanius iberus*), samaruc (*Valencia hispanica*) i altres espècies endèmiques.

Durant la present anualitat l'Equip Tècnic del Parc Natural ha continuat amb les labors de seguiment, cria i translocació d'aquestes dues espècies de ciprinodòntids endèmiques de la zona protegida i catalogades *En Perill d'Extinció*.

Les actuacions dutes a terme estan emmarcades dins dels respectius Plans de Recuperació del fartet i del samaruc a la Comunitat Valenciana i contribueixen al manteniment de la població d'ambdues espècies així com a la lluita biològica contra les poblacions de mosquits del Parc Natural.

Les prospeccions realitzades durant 2018 per l'equip de fauna, han donat molt bons resultats, així tenim que a la desembocadura de la séquia Mangraners s'han trobat 4 juvenils de samaruc, 1 femella de fartet, més de 100 exemplars de *Gambusia Holbrooki*, més de 50 exemplars de *Palaemonetes zariquieyi*, 5 mugílidos i més de 40 exemplars de xicoteta grandària de *Callinectes sapidus*.

En la desembocadura de la séquia En Polo s'han trobat 20 juvenils de samaruc, 2 mascles i 3 femelles de fartet, 6 juvenils de *Gasterosteus aculeatus*, 2 exemplars de *Atherina boyeri*, més de 100 exemplars de *Gambusia Holbrooki*, més de 50 exemplars de *Palaemonetes zariquieyi* i 2 exemplars de xicoteta grandària de *Callinectes sapidus*.

Pel que fa al peix anomenat espinós *Gasterosteus aculeatus*, tenim molt bones notícies, ja que l'any 2017 es va fer una solta de 600 exemplars en la desembocadura

de la séquia En Polo i l'any 2018 s'han trobat exemplars juvenils d'aquesta espècie, nascuts dels reintroduïts el 2017. És la primera vegada, després de més d'una dècada treballant amb l'espècie, en què aconseguim constatar la seva reproducció en el medi natural. En 2018 s'ha reforçat la població amb la solta de 700 exemplars en la mateixa séquia i 200 més en la desembocadura de la séquia Mangraners. Encara que fins i tot és prompte per a parlar de la presència d'una població estable d'espínos al Prat, seria l'única de la Comunitat Valenciana, però és segur que anem per bon camí i esperem que les noves prospeccions ens confirmen aquesta estupenda notícia.

B) Seguiment de les poblacions de tortuga d'aigua europea (*Emys orbicularis*)

Al llarg de 2018 s'ha continuat amb el seguiment de les poblacions de tortuga d'aigua europea en la zona humida. Al Centre d'Interpretació del Parc Natural també es continuen arreplegant exemplars tant de tortuga d'aigua europea com de tortugues exòtiques que són portades per visitants i veïns del Parc Natural.

Les tortugues exòtiques arreplegades són retirades per la Brigada de Biodiversitat i amb elles se segueix el protocol establert per al control d'espècies exòtiques en la Comunitat Valenciana.

Per al seguiment realitzat en 2018, es van col·locar nou paranys, cinc en la zona nord del parc natural i 4 en la zona sud. Els paranys eren del tipus nasa anguilera (6) i la resta paranys flotants d'esquer.

Els paranys en la zona nord van començar en 13 de maig i van finalitzar el 29 de juliol, mentre que en la zona sud van començar el 25 de juliol i van finalitzar el 16 d'agost. El total de tortugues d'estany capturades ha sigut de 98 dels quals 79 corresponen a individus capturats per primera vegada i 19 a recaptures.

Així mateix, s'ha retirat 53 tortugues exòtiques, tots ells pertanyents a l'espècie *Trachemys scripta elegans*. D'ells 45 es van capturar en la zona nord i 8 en la sud.

C) Estudi dels odonats presents al Parc Natural

Des de l'any 2010 s'arreplega informació de les distintes espècies d'odonats (libèl·lules) presents al Parc Natural. S'ha pogut constatar que de les 65 espècies que es poden trobar a la Comunitat Valenciana, 22 d'elles estan representades en el Prat de Cabanes-Torreblanca.

Els estudis realitzats ens permeten conèixer les espècies presents al Parc i la seva distribució. La informació obtinguda dels mapes de distribució de les espècies ens ajuda a conèixer la seva evolució en el temps. Durant aquesta anualitat 2018 s'ha

continuat amb la presa de dades i estudi de les poblacions de libèl·lules presents a l'espai protegit.

5.3. Conservació d'hàbitats

La *Directiva 92/43/CE*, Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna y flora silvestres, i la seva ampliació mitjançant la *Directiva 97/62/CE*, estableixen les bases per a la conservació de totes aquelles espècies i hàbitats que es consideren interessants des del punt de vista de la conservació.

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen són:

- Protegir i conservar els hàbitats i les espècies que els conformen.
- Restaurar i minimitzar els impactes ocasionats per l'activitat humana.
- Realitzar el seguiment de les diferents actuacions que es desenvolupen en els hàbitats prioritaris del Parc Natural.
- Millorar la varietat d'espècies i afavorir la prevenció d'incendis forestals.

5.3.1. Corriol camanegre

El corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) és una espècie característica de platges, arenals costaners, saladars i llacunes, que sol nidificar en zones humides i platges arenoses de la Comunitat Valenciana, amb preferència per zones amb poca cobertura vegetal i amb restes dipositats per la mar.

La principal amenaça per a aquesta espècie prové de la pèrdua d'hàbitat i dels intensos usos recreatius en costa i platges, circumstància que perjudica la seva reproducció. En El Parc Natural del Prat és una zona humida que alberga diverses espècies d'aus entre les quals es troba el corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*), catalogada com *Vulnerable* en el Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçada.

En els darrers anys, i per a aquesta espècie, s'ha constatat la disminució de parelles en el litoral valencià. El corriol camanegre necessita espais lleugerament elevats, amb poca vegetació i allunyats de molèsties per poder reproduir-se amb èxit.

Al Prat no s'ha notat aquesta disminució de les poblacions, que es mantenen estables des de fa temps.

Les actuacions dutes a terme en 2018 han consistit en un desbrossament de la vegetació i posterior triturat, en les zones que a continuació s'indiquen (*Taula 5*):

Taula 5. Actuacions de desbrossament en l'hàbitat del corriol camanegre a 2018.

Zona	Especie dominant	Superfície esbrossada
Torrenostra (Torreblanca)	<i>Phragmites australis</i>	3.375 m ²
Platja Quarter Vell (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus</i> sp.	5.451 m ²
Antic camp de tir (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus</i> sp.	2.341 m ²
Microrreserva de Flora Torre de la Sal (Cabanes)	<i>Dittrichia viscosa</i> <i>Juncus</i> sp	1 m ³ 532 m ²

En la zona de Torrenostra s'han continuat fent actuacions per dissuadir de l'entrada al Parc Natural per aquesta zona amb vehicles, a l'espera de la instal·lació definitiva d'una tanca que realitzarà el Departament Provincial de Costes.

5.3.2. Solta d'anguiles

La determinació de la Unió Europea de considerar que l'anguila en el seu estat de conservació actual requereix l'adopció de mesures per a recuperar les seues poblacions s'ha concretat en el Reglament (CE) número 1100/2007, del Consell, de 18 de setembre de 2007, pel qual s'estableixen mesures per a la recuperació de la població d'anguila europea. Aquest document insta i defineix les condicions mínimes a contemplar en la redacció del Pla de Gestió de l'Anguilla per a la Comunitat Valenciana, aprovat per la Comissió Europea l'1 d'octubre 2010 recollit en el DECRET 35/2013, de 22 de febrer, del Consell, pel qual es regula l'aprofitament sostenible de l'anguila europea (*Anguilla anguilla*) en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

La repoblació d'anguiles en una zona directa d'explotació comercial, com a tal no és viable donat l'espècie de la qual es tracta, si és convenient la solta d'anguiles dins de Parcs Naturals o zones on no es realitza activitat pesquera.

Al Parc natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, es fa la solta d'anguiles als llocs més adequats quant a hàbitat i accessibilitat. Són els que es troben als canals de desembocadura de la marjal a la mar. L'any 2018 s'han soltat un total de 216 kg d'anguiles, d'una mida entre 12 i 20 cm, distribuïts en cinc actuacions, als mesos de gener, febrer, març, juliol i novembre.

5.3.3. Creació i manteniment de lluent

La creació de zones en què existeix una somera coberta d'aigua constitueix una mesura eficaç per conservar les espècies de fauna que s'aprofiten d'aigües superficials per a la seva alimentació i reproducció.

Algunes espècies com el *Porphyrio porphyrio*, l'*Himantopus himantopus* i altres limícoles, han vist augmentada les seves poblacions al Parc gràcies a aquestes actuacions que es realitzen en el Prat de Cabanes-Torreblanca tant per la Brigada de Conservació i Manteniment com per les associacions de caçadors mitjançant convenis de col·laboració amb la Conselleria i els ajuntaments.

Aquestes zones lliures de vegetació, ubicades de forma estratègica, també constitueixen un sistema eficaç per a la prevenció d'incendis forestals.

Durant els mesos d'agost, setembre i novembre de 2018 es van realitzar diverses actuacions de manteniment i creació de lluent seguint les indicacions i autoritzacions de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental.

Des del Parc Natural es va presentar en reunió de la Junta Rectora, la proposta d'ubicació dels lluent, tenint en compte tant la millora de l'ecosistema com el Pla de Prevenció d'incendis forestals del Parc natural.

5.4. Conservació dels recursos hídrics

L'aigua és l'element fonamental de l'ecosistema de la zona humida. De la seva disponibilitat i qualitat depenen tots els processos que tenen lloc en la zona protegida. És per aquesta raó perquè el control i conservació dels recursos hídrics de l'espai juga un paper primordial en la gestió del Parc Natural.

Els **OBJECTIUS** plantejats són els de:

- Vigilar i regular el nivell freàtic de la zona humida.
- Realitzar el seguiment i control de la qualitat les aigües del Parc Natural.

5.4.1. Regulació del nivell d'aigua

La regulació del nivell d'aigua de la zona humida es realitza en dos punts clau del Parc Natural: la *Gola del Trenc* (zona nord del Parc Natural) i els voltants de la desembocadura del *Canal del Centre* (zona sud del Parc Natural).

Aquesta regulació es du a terme per mitjà del maneig de les comportes instal·lades en els enclavaments assenyalats i tenint en consideració les necessitats biològiques de la zona humida en cada època de l'any.

L'any 2017 es van instal·lar tres comportes en les tres séquies que desemboquen a la Gola del Trenc, a una distància d'aproximadament 200 metres de la mar. La instal·lació va anar a càrrec de l'associació de caçadors «El Lince» de Torreblanca, així com la retallada de les peces que conformaven les comportes, per tal de controlar millor el nivell de l'aigua.

El control de les comportes es realitza pel personal del Parc Natural i pels Agents Mediambientals.

5.4.2. Control sobre la qualitat de l'aigua

Durant la present anualitat s'ha continuat amb el seguiment de la qualitat de l'aigua del Parc Natural. L'objectiu dels controls que periòdicament es realitzen és el d'avaluar les concentracions de determinats paràmetres (conductivitat, nitrats, clorofil·la) en les aigües del Parc. Amb aquests paràmetres es disposa de la informació necessària per prevenir possibles impactes negatius sobre la qualitat de les aigües.

A partir de l'any 2017, el control dels paràmetres que es realitzen tant “in situ”, com la presa de mostres per a la seva posterior anàlisi en el laboratori de Salut Pública de la Conselleria de Sanitat, es realitza pels Agents Mediambientals de la zona.

Les determinacions es fan bimensualment i els paràmetres que es determinen *in situ* són la transparència, la conductivitat, el Ph, l'oxigen dissolt, la temperatura i el percentatge de vegetació aquàtica. Al laboratori es determinen el fòsfor, els nitrats, l'amoni i la clorofil·la, mentre que els plaguicides s'analitzen una vegada a l'any.

La informació que ens subministren les dades obtingudes al llarg de l'any 2018, indiquen que les aigües de la marjal són salobres, transparents, amb una temperatura estacional, bona oxigenació, amb absència de nutrients i clorofila. Tampoc s'ha detectat la presència de plaguicides.

Pel que respecta a la salinitat, s'han observat diferències significatives entre les llacunes de Torreblanca i les aigües de les llacunes de Cabanes i de les séquies del parc natural, que presenten dades menors de conductivitat.

5.5. Conservació i manteniment d'infraestructures i equipaments del Parc Natural

En la zona sud del Parc Natural s'ubiquen les instal·lacions del Centre d'Interpretació del Parc, on es realitzen part de les activitats de comunicació i divulgació destinades als usuaris que ens visiten.

El Centre d'Interpretació comparteix instal·lacions amb el Centre d'Aqüicultura de Torre la Sal. Al Centre d'Interpretació trobem una sala de recepció de visitants amb panells informatius, una sala de conferències i dos despatxos per al personal tècnic i la Direcció del Parc Natural. Annexa a les esmentades instal·lacions es disposa de zona d'aparcament i una xicoteta construcció destinada a l'ús de la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc, que serveix per a l'emmagatzematge de ferramentes i altres útils necessaris en l'activitat diària del Parc.

A finals de l'any 2018, l'ajuntament de Torreblanca ha autoritzat a la conselleria l'ús del centre anomenat «Espai Natura», per a la realització de les activitats d'educació ambiental, comunicació i lloc de treball dels educadors ambientals del parc natural i sede compartida per a la directora conservadora.

En determinats llocs i distribuïts pel Parc Natural, hi ha una sèrie de cartells que senyalitzen els itineraris marcats per al gaudi dels visitants. Així mateix s'han instal·lat, en tres zones del Parc, àrees recreatives per al descans dels visitants.

Les actuacions que realitza la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc per al manteniment de tots els equipaments abans esmentats, així com en les tasques de conservació de flora, fauna i hàbitats indicades en aquest apartat, són les següents:

- **Arreglament de camins i sendes:** En temporades de pluges es reparen els desperfectes que origina l'escolament de les aigües. També després dels temporals es reparen els danys causats.
- **Adequació d'Àrees d'Ús Públic:** Al Parc s'han reparat passarel·les, observatoris, miradors, etc. També s'ha procedit a la neteja, reparació i manteniment de les àrees recreatives.
- **Adequació d'Infraestructures i Instal·lacions:** Aquests treballs es refereixen a les actuacions realitzades al Centre d'Interpretació i el seu entorn: neteja de la zona, arreglament de la construcció en què es guarda el material de la Brigada, adequació de les basses que estan a l'entrada del Centre, pintat de les estructures de fusta, etc.

- **Actuacions de millora per a la fauna:** Part del treball ha consistit en la instal·lació d'una sèrie de posadors, el manteniment dels quals és necessari per a diferents estudis relacionats amb la fauna del Parc Natural, així com l'adequació de zones destinades a l'ús per a seguiments ornitològics.
- **Adequació d'Itineraris:** Manteniment de sendes i itineraris per mitjà de periòdiques actuacions de desbrossament, per mantenir accessible el camí als visitants. Revisió dels senyals i, si escau, reposició d'elles o de les seves parts deteriorades. Aquesta actuació és a la que més jornals es destinen.
- **Tractament de la Vegetació:** Consisteix a realitzar desbrossaments i mantenir una sèrie de zones exemptes de vegetació per a la instal·lació de posadors, senyals, indicacions, etc.
- **Plantacions:** Consisteix en la plantació de diferents espècies de plantes.
- **Acondicionament de surgències d'aigua:** Consisteix en la reparació i manteniment de les comportes, reparació de diferents elements als canals, basses...
- **Altres actuacions:** Com són les tasques de control de l'estat de les infraestructures i dels senyals del Parc Natural, reparació d'actes vandàlics, així com feines de suport a l'Equip Tècnic del Parc Natural.

A continuació, es mostra el resum de la dedicació temporal per a cada una de les actuacions realitzades per la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural (*Taula 6 i Figura 3*):

Taula 6. Resum de les tasques desenvolupades per la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc i percentatge de dedicació durant l'any 2018. Font: Pròpia.

Activitat	Jornals	Percentatge dedicació
Arreglament de camins i sendes	23	4 %
Adequació d'Àrees d'Ús Públic	94	18 %
Adequació d'Infraestructures i Instal·lacions	71	13 %
Actuacions de millora per a la fauna	29	5%
Adequació d'Itineraris	159	30 %
Tractament de la vegetació	29	5 %
Plantacions	4	1%
Acondicionament de surgències d'aigua	19	4%
Altres actuacions	109	20 %

Actuacions realitzades per la Brigada del Parc Natural al 2018

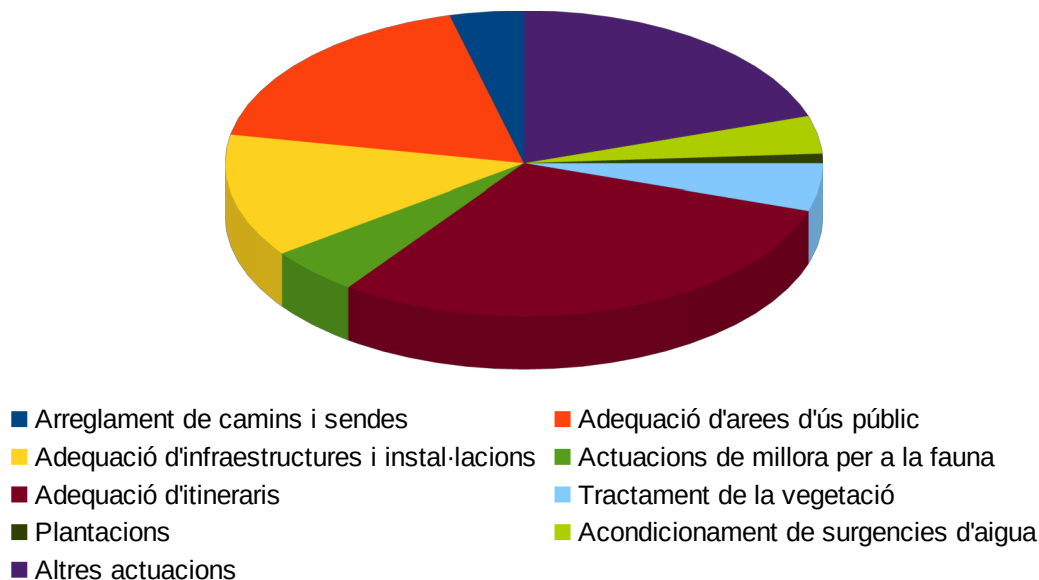

Figura 3. Actuacions realitzades per la Brigada del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca al 2018.

5.6. Anàlisi dels resultats i conclusions generals

Els resultats de la gestió realitzada en relació a la conservació dels recursos del Parc Natural han estat els següents:

- En general es constata la bona marxa dels projectes ja consolidats i dels programes d'actuació que han anat implantant-se de manera sistemàtica i que han revertit en una millora en la conservació del patrimoni natural que alberga aquest espai natural protegit.
- Respecte a la flora, s'ha observat que les espècies endèmiques presents al Parc conserven, malgrat els incendis que hem patit enguany.
- Respecte a la conservació de la ictiofauna, s'ha pogut constatar que les poblacions de fartet i samaruc es troben en bon estat de conservació, i una notícia molt bona ha sigut l'adaptació de l'espínós a l'ecosistema aquàtic del parc natural.
- Respecte a les poblacions de tortuga d'aigua europea, s'ha observat que la presència d'espècies invasores, com la tortuga de Florida, pot arribar a afectar la població existent.
- Respecte de l'avifauna, s'ha pogut detectar l'augment en la nidificació de l'arpellot de marjal, el gall de canyar, sivert, el corriol camanegre i el corriole.

Altres ocells han patit un descens notable com el gomet, la camallonga, la merita i l'arpellot cendrós. Uns altres com el cabussonet, el cabrellot o el rascló es mantenen.

- Respecte de les actuacions sobre hàbitats prioritaris, s'ha constatat l'adequada evolució i correcte manteniment de les dues microreserves de flora declarades al Parc Natural.
- Així mateix, s'han observat millors resultats en les labors de prevenció i conservació dels hàbitats presents en les microreserves, augmentant el nombre d'individus de les espècies vegetals d'interès i reduint-se l'impacte d'espècies invasores i exòtiques localitzades en les citades microreserves.
- Respecte als recursos hídrics, s'observa que les condicions d'oxigenació de torberes i canals són bones i les concentracions de fòsfor són molt baixes. No presenten concentracions elevades de nutrients ni de clorofil·la i solen tindre una bona transparència. Entre els paràmetres que presenten valors més elevats són la mineralització (conductivitat), són aigües salobres, però les concentracions de nitrats son baixes.
- Pel que fa a les actuacions de la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc, els treballs de neteja de les àrees d'ús públic, l'adequació d'infraestructures i instal·lacions, itineraris, refugis per a la fauna i en general totes les labors de desbrossament i neteja de camins, s'han realitzat de manera adequada i donant resposta a les necessitats del Parc Natural.

6. SEGUIMENT D'ACTIVITATS

Dins del Parc Natural i a banda de les activitats de conservació de la flora, la fauna i els hàbitats, i de les activitats d'educació i comunicació ambiental, que du a terme l'Equip Tècnic del Parc Natural, també es desenvolupen unes altres activitats de particulars com són: l'extracció de torba, l'aprofitament cinegètic i l'activitat agrícola. Aquestes activitats també poden tindre lloc al Parc, sempre que siguen compatibles amb els objectius de conservació i millora de l'ecosistema, que per a tots els agents implicats hauria de ser el més important a causa del seu valor ambiental i social.

6.1. Extracció de torba

Segons la normativa del Parc Natural (*Decret 42/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel que s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca*), la regulació de l'extracció de torba constitueix un compromís entre les necessitats de conservació de l'espai protegit i el legítim exercici de l'activitat minera.

L'activitat d'extracció de torba que actualment s'està desenvolupant al Parc Natural, al terme municipal de Cabanes, disposa de Declaració d'Impacte Ambiental favorable i de Llicència d'Activitat, condicionades ambdues autoritzacions al compliment d'una sèrie de requeriments ambientals.

Una d'aquestes condicions és la firma d'un protocol anual entre l'empresa explotadora i el Servei d'Espais Naturals Protegits a fi de determinar les zones, els períodes i les condicions de l'explotació. També s'exigeix la presentació, abans d'acabar l'any, del Pla de Labors per l'any següent i de l'informe relatiu a la superfície explotada, la longitud de la vorera creada, la seva tipologia, la superfície i disseny de les illes creades i de l'estat de les séquies per tal de garantir la connectivitat entre les llacunes.

Des de la Direcció del Parc i amb la col·laboració de l'Equip Tècnic es fa un seguiment de l'activitat per comprovar si compleix els condicionants de la seva Declaració d'Impacte Ambiental.

Pel que respecta a la superfície explotada es fa un control mitjançant GPS, seguint la línia del front d'explotació. L'11 de novembre del 2018 es va fer un control del front d'explotació, constatant que durant l'any 2018 la superfície explotada ha sigut de 2,369 hectàrees, sense descomptar illes i camins. Per tant, i tenim en compte que té l'obligació de deixar un 25% de la superfície sense extracció, es compleixen els condicionants relatius a l'extracció de 2 hectàrees anuals de torba.

6.2. Aprofitament cinegètic

També les activitats cinegètiques estan regulades en la normativa del Parc Natural, la qual estableix la necessitat de compaginar l'aprofitament sostenible dels recursos cinegètics amb la protecció, conservació, estudi, ensenyament, ús públic i gaudi de l'espai protegit.

Dins del territori del Parc Natural hi ha tres acotats de caça menor (aus aquàtiques, conill, guatlla, raboses, tòrdids, coloms, etc.) i de major per a porc senglar. Els dos acotats que coincideixen pràcticament amb la zona protegida del Parc Natural són fonamentalment d'aus aquàtiques.

El Club de Caçadors «El Lince» és el titular de l'Acotat Nº CS-10.170, al terme de Torreblanca, i la Cambra Agrària de Cabanes és el titular de l'Acotat Nº CS-10.171, gestionat pel Club de Caçadors de «San Pedro Apóstol» al terme municipal de Cabanes.

Les dades de les captures d'aus aquàtiques de l'última temporada (2018-2019), segons les memòries presentades per les associacions abans esmentades, es recullen a la *Taula 7*:

Taula 7: Captures d'aus aquàtiques al Prat de Cabanes-Torreblanca a la temporada 2018-2019.

Espècie	Acotat Nº CS-10.170	Acotat Nº CS-10.171	TOTAL
Ànec collverd	65	32	97
Ascle	6	2	8
Ànec xiulador	5	2	7
Cua de jonc	0	3	3
Cullerot	15	12	27
Sivert	51	26	77
Sarset	50	43	93
Boix	9	3	12
Fotja vulgar	25	12	37
Bequeruda	11	42	53
Polla d'aigua	16	81	97
TOTALS	253	258	511

En els dos acotats també s'han caçat 35 conills, 7 coloms todó, 13 tords comuns, 2 merites i 199 porcs senglars.

La Comissió de Caça, creada l'any 2017 i integrada pels representants dels caçadors, representants de les associacions vinculades a la defensa de la natura, representants de la Conselleria d'Agricultura, i dels ajuntaments de Cabanes i Torreblanca, així com

per la presidenta de la Junta Rectora i la Directora Conservadora del Parc Natural, es va reunir durant l'any 2018, unes quantes vegades per tal d'elaborar els condicionants que han de tenir-se en compte per a la renovació dels Plans tècnics d'aprofitament cinegètic, ja que els anteriors han caducat el 31 de març de 2019.

Durant el període de caça 2018-2019, les dues associacions de caçadors han enviat el llistat de peces caçades cada mes durant l'època de caça. Comparant aquestes dades amb els censos que es fan pel personal tècnic del parc natural, s'ha pogut comprovar que són molt semblants: els primers dies d'octubre hi ha un gran nombre d'anàtids, que disminueix bruscament a partir de la segona quinzena del mes d'octubre i es manté així fins al final de la temporada.

6.3. Activitat agrícola

L'activitat agrícola es considera com tradicional pel decret de declaració de l'espai natural protegit en el qual s'indica que no es poden fer noves transformacions agràries dins de la zona de protecció del Parc Natural, però sí que es poden fer en l'àrea d'influència.

Per a la protecció del Parc Natural és molt important que l'activitat agrícola utilitze productes respectuosos amb el medi ambient per tal de protegir la qualitat de les aigües de la qual depèn la salut de l'ecosistema i per tant de tots nosaltres.

Des del Parc Natural es pretén fomentar la transformació de la producció agrícola de l'espai protegit en producció agrícola ecològica, ja que la implantació de l'agricultura ecològica en el territori del Parc Natural no sols pretén la preservació de la qualitat de les aigües, la compatibilització entre l'aprofitament dels recursos agrícoles i la conservació dels valors ambientals, sinó també pretén promocionar l'alimentació de qualitat i dinamitzar l'economia de la zona.

Durant l'any 2018 s'han fet reunions amb agricultors, tècnics de les oficines comarcals d'agricultura, ajuntaments i tècnics de la conselleria d'agricultura, per tal de reconvertir en ecològica l'agricultura que ja hi havia, crear un banc de terres i oferir-les als que no tingueren terres i volgueren fer agricultura ecològica.

Enguany no hem pogut gaudir del treball de dos becaris del Grau en Enginyeria Agroalimentària i del Medi Rural, de la Universitat Jaume I, que havien sol·licitat per a continuar amb el *Projecte de recuperació del paisatge agrari al Prat*, realitzant el cens de totes les parcel·les que estan dins del parc natural i el seu estat d'explotació, tipus de cultiu, ubicació, etc., estat de les infraestructures agràries: pous, sénies i canals. La causa per la qual els becaris han declinat la possibilitat de fer les pràctiques remunerades al Parc Natural, és la manca de bones comunicacions de transport públic.

7. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA

7.1. Programa de Comunicació i Divulgació

Els valors naturals, culturals i històrics que alberga el Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca tenen un incalculable valor i la manera d'aconseguir l'estima, respecte i ajuda per a la seva conservació és donant-los a conèixer i divulgant-los.

És per a això resulta fonamental que des del Parc Natural es continue treballant en la conscienciació dels usuaris de l'espai protegit amb l'objectiu que es troben implicats en la preservació dels seus recursos naturals.

Els **OBJECTIUS GENERALS** són:

- Donar a conèixer als visitants els valors naturals, culturals i històrics més rellevants del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- Informar sobre les normes d'ús públic que tenen vigor dins de la zona protegida.
- Transmetre la informació del Parc de manera directa al visitant, ja siga al Centre d'Interpretació, o bé a través de xarrades, jornades, campanyes, tallers de sensibilització... que s'organitzen.
- Divulgar, a través de la premsa local, les accions de gestió, conservació i millora d'hàbitats que es realitzen al Parc Natural.
- Mantenir actualitzada la informació del Parc en la pàgina Web i fomentar l'ús d'aquesta pàgina entre els visitants.

Dins del programa de comunicació i divulgació es fan les següents activitats:

7.1.1. Campanyes de comunicació i divulgació

Les campanyes de comunicació i divulgació són comuns per a la Xarxa d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana. El seu objectiu fonamental és acostar les àrees protegides a la ciutadania mitjançant activitats de conscienciació i divulgació dirigides al gaudi ordenat dels Parcs Naturals.

Com a novetat el 2018 s'hi ha inclòs els Objectius de Desenvolupament Sostenible del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (ODS) dintre dels projectes i activitats d'Educació Ambiental, Comunicació i Interpretació del Patrimoni dirigides, des dels Parcs Naturals, als ciutadans/es.

El Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca ha participat activament en aquestes campanyes i ha organitzat durant el 2018 un total de **21** activitats en què han participat **887** persones. Les activitats són gratuïtes i han estat dirigides principalment a grups familiars.

Les campanyes i les activitats dutes a terme en cada una d'elles es detallen en l'Annex IV.

Durant l'annualitat 2018, així com les activitats i els participants de cada una d'elles, queden reflectides en la Taula 8:

Taula 8. Activitats realitzades al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca a 2018 i nº de participants.

Campanya	Mes	Activitat	Nº participants
Activitat lliure	gener	Quantitat i qualitat de les aigües en la zona humida	12
Dia de l'Arbre		Arrelant a la marjal	17
Dia Mundial dels Aiguamolls	febrer	DMH 2018	31
La Dona en la Conservació de la Natura	març	Dones, ciència i conservació de la natura	28
		Dones del Prat	40
Solucions per a l'aigua basades en la natura		Què és per a tu l'aigua?	33
Millorem la nostra salut i gaudim dels nostres Parcs Naturals	abril	Un passeig per conèixer les aus	Anul·lada
		Salut i natura	12
Dia Mundial de les Aus Migratòries	maig	Les turistes emplomades del Prat	Anul·lada
Patrimoni cultural: també en la natura		Els primers habitants del Prat	16
Dia Mundial del Medi Ambient: Els Parcs Naturals sense plàstics.	juny	#TenimUnProblema Libera 2018	20
Activitats lliures	juliol	Per a què plomes, potes i becs?	22
		Quins ocells amaguen les llacunes del Parc Natural?	Anul·lada
Activitat lliure	agost	Taller: ajuda als nostres ocells	22
Activitat lliure	setembre	Libèl·lules del Prat	16
Setmana Europea de la Mobilitat		Pedaleja al Prat	Anul·lada
Unint les nostres veus per a la conservació de les aus	octubre	Censador per un dia	17
		Per què migren les aus?	Anul·lada
Consumeix amb responsabilitat, protegeix els nostres hàbitats	novembre	A les teues mans	11
	desembre	Tallers del Parc Natural a la Fira de Sant Andreu a Cabanes (511 edició)	500
30 anys del Parc Natural		Setmana de celebració dels 30 anys del Parc Natural	90
TOTAL de participants en les Campanyes de Comunicació i Divulgació			887

7.1.2. Xarxa Xiulet

"Xarxa Xiulet" va consistir en un projecte on tots els "aliats" de la Xarxa de Parcs Naturals, van poder participar i aportar idees. El Xiulet va volar d'un Parc Natural a un altre i va anar fins als diferents col·laboradors dels Parcs Naturals. Els anomenats "aliats" van ser els encarregats de realitzar un repte, aportar propostes, accions de conservació... Quan va acabar el repte amb el col·laborador, el Xiulet es va desplaçar cap a un altre Parc Natural.

El Xiulet va visitar el Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca durant uns dies del mes d'abril, venia procedent d'Illles Columbretes i posteriorment va continuar camí cap al Parc Natural de la Serra d'Irta.

Durant l'estada del xiulet al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, va tenir com aliat a Fernando Robres (ramader de vaques de carn amb certificat ecològic). Fernando va acceptar el repte que el Xiulet li llançava. Consistia en el següent: en un primer pas l'aliat havia d'omplir un quadern amb suggeriments, idees i propostes que ell cregués interessants per a l'estat de conservació del Parc Natural. Després aquest va adquirir un compromís de conservació amb el Parc, amb diverses accions que ell portarà a terme. Finalitzat el repte, va quedar tot plasmat en el quadern viatger de Xiulet.

Ja només queda esperar que la ramaderia de Fernando Robres torne al Prat en la campanya ramadera de l'any vinent i torne a ser aquí amb nosaltres aportant bones idees per al Parc Natural.

7.1.3. Butlletí trimestral del Parc Natural

El butlletí trimestral del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, SÉQUIES I SÉNIES, és una publicació digital amb contingut d'interès del Parc Natural el qual pretén informar sobre la importància de conservar els Espais Naturals Protegits i donar a conèixer als ciutadans el treball realitzat al Parc Natural.

Aquest butlletí està estructurat en uns apartats fixes per temes que es mantindran en cada número, encara que no tots els trimestres donen per omplir tots els apartats, i que són: l'Editorial, tracta sobre temes d'actualitat al Parc Natural; Gestió i Conservació del Medi Natural, dedicat a exposar les accions que es duen a terme en l'àmbit de la conservació de la flora, la fauna, els recursos i els hàbitats del Parc Natural; Comunicació i Divulgació, referit a la informació relativa a les activitats de comunicació i divulgació dels valors de la zona humida així com de la conscienciació de la importància de la gestió i conservació del patrimoni; Educació Ambiental en què apareixeran reflectides les accions encaminades al coneixement conscient de la natura i la nostra implicació en la seva conservació; Usos Compatibles, on es tracten temes relacionats amb l'agricultura, la ramaderia, l'activitat cinegètica o l'extracció de torba

entre altres; Marca Parcs Naturals, espai reservat a les empreses certificades amb la Marca Parcs Naturals; Prevenció d'Incendis i Incendis, amb informació de les possibles perturbacions causades pel foc a l'àrea protegida i també les accions dutes a terme per a previndre-les o corregir-les; Notícies i Informació on coneixerem les novetats més interessants que tinguen relació amb el Parc Natural.

Els butlletins publicats fins a la data poden ser consultats en la pàgina web: <http://www.parquesnaturales.gva.es/va/web/pn-prat-de-cabanes-torreblanca>

7.1.4. Pàgina Web i Twitter

L'actualització i el manteniment de la pàgina web del Prat es du a terme per l'Equip Tècnic del Parc Natural en col·laboració amb el Servei d'Informàtica de la Conselleria.

En el quadre següent (*Figura 4*) es poden veure les dades de les sessions i usuaris que han navegat per la pàgina del Parc i una altra informació relativa a les pestanyes i enllaços més visitats.

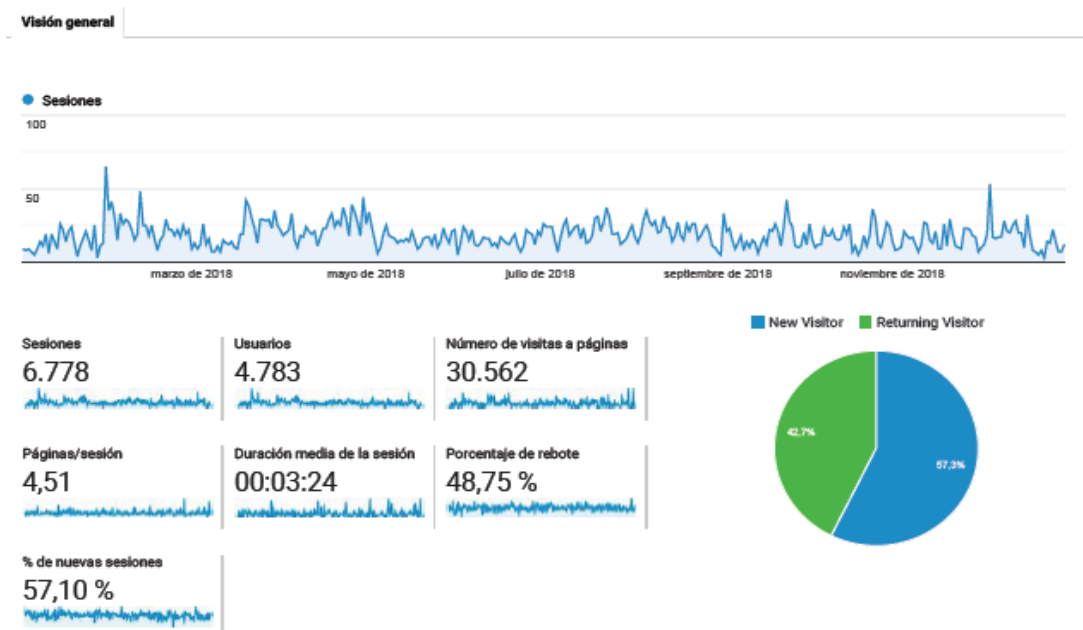

Figura 4. Dades de navegació per la Pàgina Web del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca a 2018.

Durant el 2018 s'han incrementat les sessions en un total 626 respecte del 2017, augmentant-se també el nombre d'usuaris que han visitat la pàgina en 557 respecte del 2017. Aquests increments de visites a la pàgina web del Parc Natural és, en part, degut a les activitats ofertes al Parc Natural.

La pàgina web del Parc Natural també ens torna informació referent a la procedència de les visites que rep, aquestes dades per al 2018 han sigut les que a continuació es mostren (Taula 9):

Taula 9. Procedència dels visitants de la web del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca a 2018.

Ciudad	Sesiones	% Sesiones
1. Valencia	2.277	33,59 %
2. Castellon de la Plana	908	13,40 %
3. Barcelona	613	9,04 %
4. Madrid	586	8,65 %
5. (not set)	491	7,24 %
6. Oropesa del Mar	150	2,21 %
7. Alicante	106	1,56 %
8. Zaragoza	58	0,86 %
9. Borriana	48	0,71 %
10. Paris	43	0,63 %

Durant el 2018 també s'ha continuat donant difusió a les actuacions, campanyes, projectes, notícies i activitats del Parc Natural a través del *Twitter de Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana (@GVAParcs)* gestionat des de Serveis Centrals en col·laboració amb l'Equip Tècnic del Parc Natural. A continuació, es mostren les diferents accions relacionades amb el Twitter (*Taula 10*):

Taula 10. Activitat a la xarxa social Twitter del Prat de Cabanes-Torreblanca a 2018.

RESUMEN ANUAL	
TWEETS	69
IMPRESIONES	107947
INTERACCIONES	2658
RETWEETS	324
RESPUESTAS	11
ME GUSTA	651
CLICS DE PERFIL DE USUARIO	141
CLICS EN URL	312
CLICS DE ETIQUETAS	59
AMPLIACIONES DE DETALLES	190
CLICS EN ENLACES PERMANENTES	1

7.1.5. Col·laboració amb els mitjans de comunicació

Durant el 2018 les aparicions en la premsa escrita, la ràdio i les televisions locals i provincials han estat centrades en la difusió i publicitat de les activitats de comunicació i divulgació ambiental dirigides al públic en general.

L'Equip Tècnic del Parc també ha redactat notes de premsa dels esdeveniments més destacats de l'espai protegit i de les tasques de gestió i conservació que en ell es desenvolupen.

7.2. Programa d'Educació Ambiental

Els espais naturals protegits alberguen un patrimoni natural, històric i cultural de gran valor que necessita la implicació de tothom per a la seva conservació i protecció. És per això que cal fomentar el coneixement d'aquest patrimoni i la seva conservació mitjançant l'ús social del Parc Natural des de l'estudi, l'ensenyament i el gaudi ordenat d'aquest.

Una part important dins de la gestió dels espais naturals protegits és promoure, a través de la divulgació i l'educació ambiental, el coneixement dels valors naturals de l'entorn i afavorir actituds de respecte i estima cap al Parc Natural en particular i cap a la natura en general.

El Programa d'Educació Ambiental del Prat està pensat per aplegar als escolars de l'àrea d'influència socioeconòmica del Parc Natural i resulta un complement de la formació transversal del programa formatiu dels centres educatius que visiten la zona humida.

Els **OBJECTIUS GENERALS** són:

- Promoure les activitats a l'aire lliure i de caràcter lúdic entre els escolars, afegint en el seu disseny i desenvolupament el component educatiu.
- Promoure en els escolars actituds que afavorisquen el respecte i la conservació del patrimoni natural, cultural i històric del Parc Natural.

Els mesos en els quals els escolars solen visitar el Parc es distribueixen entre la tardor i la primavera, de manera que les activitats també estan adaptades a l'època de l'any en què es realitza la visita.

Des del Parc Natural també es projecten i executen activitats científiques i pràctiques específiques per als nivells superiors de formació: Batxillerat, Formació Professional i Universitat.

Com a novetat del 2018, els alumnes de 1er de Batxillerat de l'assignatura de Cultura Científica de l'IES El Prat (Torreblanca) van realitzar un projecte d'investigació sobre l'evolució de l'aigua del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca. Aquest estudi tenia com a finalitat estudiar els diferents paràmetres fisicoquímics (temperatura, pH, conductivitat, oxigen dissolt i color) en diferents punts d'aigua situats a l'itinerari nord

del Parc Natural, tenint en compte la seua variabilitat al llarg del curs escolar 2017/2018.

7.3. Planificació i gestió de l'Ús Públic

7.3.1. Programa d'atenció al visitant

L'atenció al públic que visita el Parc Natural es realitza des del Centre d'Interpretació, i l'horari és de dilluns a diumenge de 09,00 a 14.00 hores.

Des del Centre d'Interpretació s'ofereix informació personalitzada al visitant de l'espai protegit intentant donar resposta a les seves necessitats de visita. Durant el 2018 **1.768** han estat el total de visites informades des del Centre d'Interpretació, xifra superior als 1.581 visitants no concertats que va rebre la instal·lació durant el 2017.

D'una altra banda, l'Equip Tècnic del Parc Natural també atén visitants que, abans de visitar l'espai protegit, han concertat la visita amb ells. Són les visites concertades i durant el 2018 han suposat un total de **2.526** persones, xifra superior en 139 visitants respecte als 2.387 concertats que s'atengueren el 2017.

Les visites concertades estan formades pels escolars que participen en el Programa d'Educació Ambiental; grups d'adults que participen en el Programa de Comunicació i Divulgació dels valors ambientals de la zona humida; els participants de les Jornades de Difusió que des del Parc s'organitzen i pels participants de les activitats incloses en les Campanyes de Comunicació i Divulgació ambiental.

La Taula 11 mostra el resum dels visitants del Parc Natural que han estat atesos per l'Equip Tècnic durant el 2018:

Taula 11. Visitants del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca a 2018.

Mes	Visites concertades					TOTALS	Visites informades
	Centres educatius	Divulgació amb adults	Jornades divulgatives	Campanyes	TOTALS		
gener	-	-	-	29	29	136	
febrer	-	252	-	31	283	134	
març	118	75	-	111	304	259	
abril	72	154	14	12	252	253	
maig	68	114	-	16	198	180	
juny	90	85	-	20	195	43	
juliol	22	-	22	-	44	139	
agost	-	-	26	-	26	245	
setembre	58	-	-	-	58	121	
octubre	165	-	-	-	165	146	
novembre	165	-	-	-	165	44	
desembre	224	-	-	583	807	68	
TOTALS	982	680	62	802	2.526	1.768	

7.3.2. Punts d'Informació Col·laboradors (PICs) dels Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

Durant la present anualitat 2018 i dins del Protocol de col·laboració entre les conselleries amb competències en medi ambient i turisme respectivament, s'ha continuat realitzant activitats formatives del personal de les oficines de turisme en temes relatius al Parc Natural.

Aquesta col·laboració permet obrir les possibilitats de difusió dels valors del Parc Natural més enllà del Centre d'Interpretació i de la pàgina web del Parc, és per això de vital importància l'actualització contínua de les possibles modificacions en els horaris, rutes, activitats i incidents que puguen ocórrer en l'espai protegit.

El personal tècnic del Parc i el personal dels PICs estan en contínua col·laboració per tal de que la informació més actualitzada del Prat estigués a l'abast dels visitants. Durant els mesos de primavera i estiu és quan s'incrementen les consultes i la comunicació entre els equips adquireix una major rellevància, sent també necessària una major dedicació.

La col·laboració amb els PICs s'ha fonamentat en:

- L'Intercanvi d'informació entre les Tourist-Info i el Parc Natural.
- Millora i actualització de la informació en els portals d'Internet.
- Difusió de les activitats incloses en les Campanyes de Comunicació i Divulgació.

Els Punts d'Informació Col·laboradors del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca són:

- Oficina de Turisme de Cabanes
- Tourist-Info Torreblanca
- Tourist-Info Orpesa
- Tourist-Info Castelló

7.4. Programa de desenvolupament socioeconòmic del Parc Natural

7.4.1. Marca Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

Durant l'any 2018 es dona continuïtat a les certificacions obtingudes durant l'any 2017, passant de les 112 empreses que existien a finals de l'any 2017 a la Comunitat Valenciana, fins a les 120 empreses a 30 de setembre de 2018, estant en tràmit d'obtenció 11 empreses sol·licitants.

En total s'han certificat 11 noves empreses, havent causat baixa 5 empreses per diferents motius.

À les gràfiques següents (*Figures 5 – 6 i Taula 12*) s'indiquen el tipus de llicències concedides i l'evolució de la Marca Parcs des de la seva creació fins a l'actualitat

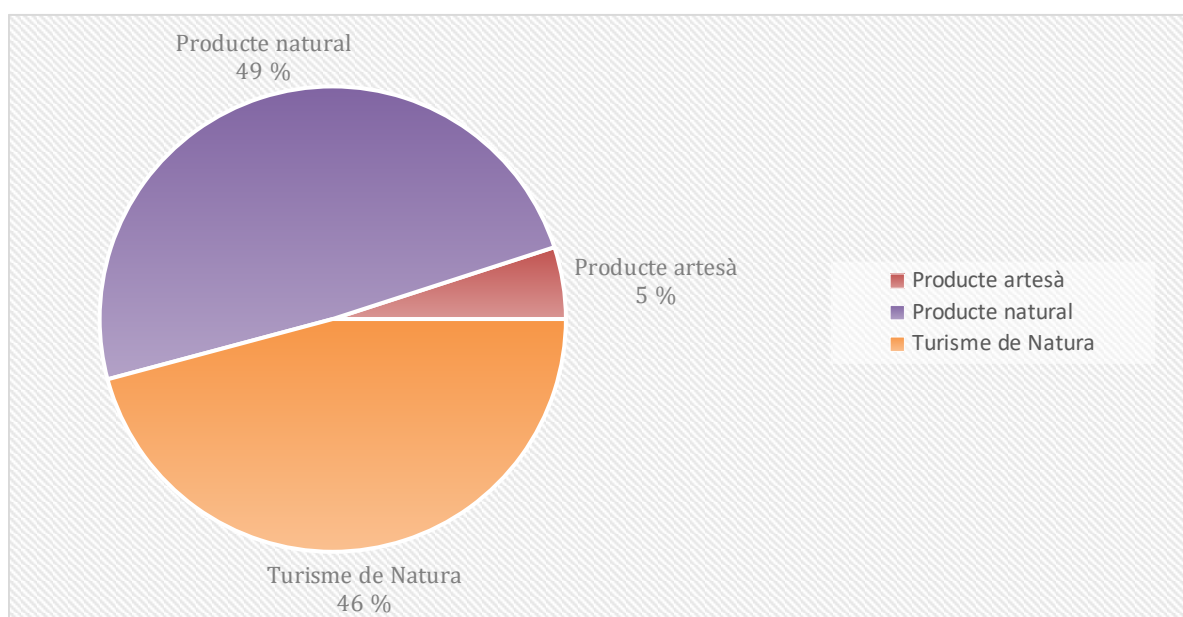

Figura 5. Percentaje de concessions de la Marca Parcs segons el tipus d'activitat

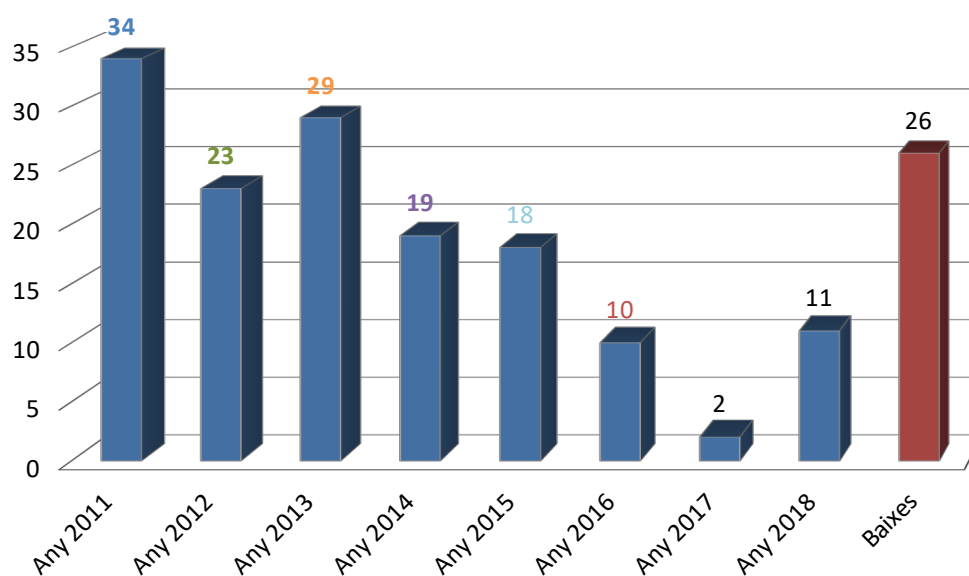

Figura 6. Evolució anual de la Marca Parcs des de la seva data d'inici fins a l'actualitat

Taula 12. Distribució i tipologia d'empreses per Parc Natural.

Parc Natural	Producte Artesà	Producte Natural	Turisme de Natura	Total
PN Chera-Sot de Chera			2	2
PN de la Serra Gelada			2	1
PN El Fondo		4	2	5
PN El Turia		1	3	4
PN Font Roja	1	1	5	7
PN Hoces del Cabriel	2	13	7	22
PN Illes Columbretes			1	1
PN La Mata-Torrevieja		1	2	2
PN L'Albufera		11	7	18
PN Les Salines de Santa Pola		1	1	1
PN Marjal de Pegó-Oliva		1	4	3
PN Montgó			4	1
PN Penyalosa		4	5	8
PN Prat de Cabanes-Torreblanca			2	1
PN Puebla de San Miguel			1	1
PN Serra Calderona	1	4	1	6
PN Serra de Mariola		4	4	8
PN Serra d'Espadà	2	10	7	18
PN Serra d'Irta		4	3	6
Total general	6	59	55	120

Com a novetat, al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, el 17 de gener de 2019 s'ha registrat una empresa nova a la Marca Parc, Casa Rural El Forn de Sitjar (Cabanes).

La distribució de les empreses amb productes certificats amb la Marca per províncies és la següent (*Figura 7*):

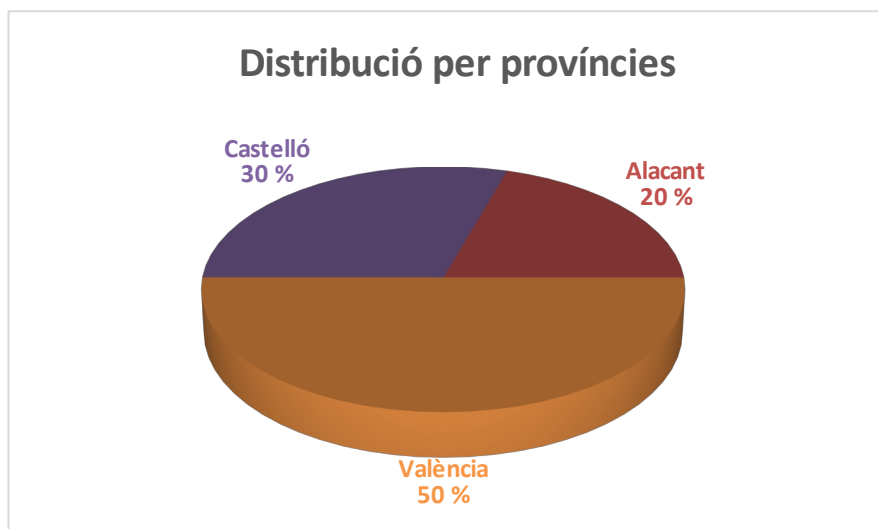

Figura 7. Distribució de les empreses de la Marca Parcs per província.

Forma part de l'essència de la Marca l'estimulació de l'activitat econòmica de l'àrea d'influència dels Parcs Naturals, aprofitant l'oportunitat de les activitats connexes i complementàries, i tractant de generar sinergies entre aquestes activitats: produccions primàries, productes agrícoles i ramaders, productes artesans, serveis d'hostalatge i restauració, turisme actiu, educació ambiental i interpretació del patrimoni.

Destacar, de les distintes accions que es venen realitzant en l'àmbit de la Marca: l'Assistència a les Fires dels pobles de la Serra d'Espadà i la Fira de Mobilitat Sostenible d'Albalat dels Sorrels, la "VI Mostra de Productes de la Marca", celebrada en la ciutat de València i que va tindre una repercussió molt important ja no tant en la venda per a les empreses participants, com en la consolidació d'imatge de Marca associada a la qualitat i al compromís amb el medi ambient.

Les empreses de la Marca Parcs Naturals han participat en distintes campanyes i accions relacionades amb la posada en valor i divulgació dels valors de l'espai natural de forma conjunta amb el Parc, accions que s'han desenvolupat durant tot l'any en els 22 Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana.

7.5. Anàlisi de resultats i conclusions generals

Els resultats de la gestió realitzada en relació a la planificació per a la integració socioeconòmica del Parc han estat els següents:

- En general els resultats obtinguts en el conjunt de les activitats oferides pel Parc Natural durant el 2018 han estat positius, podent-se destacar un increment en l'interés per conèixer i participar activament en la conservació de la zona humida.
- En relació amb les campanyes de comunicació i divulgació, que han estat 11 al llarg de tot l'any, s'han organitzat un total de 21 activitats en què han participat 843 persones que han pogut gaudir i conèixer de manera pròxima els valors naturals, culturals i històrics que alberga aquest espai natural protegit.
- Respecte a la pàgina web del Parc Natural i al Twitter, s'ha constatat, pel nombre de visites realitzades, un gran interès dels usuaris en els continguts de la nostra pàgina web. Així mateix aquestes campanyes de comunicació han estat publicades en els mitjans de premsa escrita i ràdio de caràcter local.
- Les activitats del Programa d'Educació Ambiental, dirigides fonamentalment a escolars i dissenyades específicament per als nivells de l'educació infantil, primària i secundària, han tingut una gran acollida entre els alumnes i professors dels centres educatius; havent rebut fins 982 alumnes al llarg de l'any.
- Respecte a la correcció d'impactes derivats de l'ús públic, s'ha aconseguit mantenir un bon estat de conservació i neteja les àrees d'ús públic, com són sendes, platges i àrees recreatives.
- El servei d'atenció al visitant s'ha mantingut en aquesta anualitat, amb un total de 4.294, dels quals 1.768 han estat visites informades i 2.526 visites concertades.
- També cal ressaltar la continuïtat en la col·laboració amb els Punts d'Informació Col·laboradors (PIC) de les oficines de turisme de Cabanes, Torreblanca, Orpesa i Castelló.

8. DIRECCIÓ I TRAMITACIÓ ADMINISTRATIVA

Des de la presa de possessió de la Directora Conservadora del Parc Natural s'han fet una sèrie de reunions amb els agents implicats a l'espai protegit i s'ha dut a terme la tramitació de sol·licituds relacionades amb determinades activitats a desenvolupar al Parc Natural.

8.1. Reunions

S'ha continuat mantenint reunions amb els equips municipals dels ajuntaments de Cabanes i Torreblanca per tal de dur a terme determinats projectes relacionats amb el municipi i el Parc Natural, com són coordinació d'activitats d'educació ambiental, agricultura ecològica, ramaderia, abocaments incontrolats, aprofitament cinegètic, celebració dels 30 anys de la declaració del parc natural, etc. També s'han mantingut reunions amb membres de la Junta Rectora i particulars amb interessos al Parc Natural.

Com a reunions singulars podem citar les següents:

- Reunió extraordinària de la Junta Rectora, el 5 d'abril, per a tractar el tema dels incendis succeïts al parc natural, amb la participació de la directora general de Prevenció d'Incendis Forestals, representants del Consorci Provincial de Bombers de Castelló i representants de la Comandància de la Guàrdia Civil de Castelló.
- Les reunions periòdiques de l'equip de treball del Parc Natural per realitzar intercanvi d'informació i planificar les actuacions a executar. Aquest equip està integrat per la Brigada de Conservació i Manteniment, per l'Equip Tècnic del Parc Natural i pels Agents Mediambientals de la zona.
- El 12 de juny es va fer la reunió anual ordinària de la Junta Rectora del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- El 17 d'octubre, reunió extraordinària de la Junta Rectora per tractar el tema de la renovació dels plans tècnics de caça, la ubicació dels diferents tipus d'escales limnimètriques, per a indicar el nivell de l'aigua al Prat. També es va fer la proposta d'ubicació dels lluentis i les actuacions de prevenció d'incendis.

8.2. Informes

En relació a les sol·licituds rebudes en 2018, s'han fet els següents informes:

- Informe a la sol·licitud de l'Ajuntament de Cabanes sobre compliment de les condicions d'exploració de la torba a la parcel·la 341 del polígon 101 de Cabanes.
- Informe a la sol·licitud del Departament de Microbiologia i Ecologia de la Facultat de Ciències Biològiques de la Universitat de València, per a la realització d'estudis de la fauna i la flora al Parc Natural.
- Informe a les al·legacions presentades per Sr. Enrique Climent a la denegació de Llicència ambiental per a l'extracció de torba en la concessió minera Santa Ofelia 1.901, en el municipi de Torreblanca.
- Informe de compatibilitat mediambiental a la modificació puntual núm. 16 del Pla General d'Ordenació Urbana del municipi de Cabanes, consistent en el canvi d'ús del sòl no urbanitzable agrícola protegit per a aquelles edificacions situades en l'àrea d'amortiment d'impactes del parc natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- Informe a la sol·licitud de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva de la Universitat de València per a realitzar mostres d'aigua i sediment en les llacunes del Parc Natural per al projecte d'investigació: "Experimental adaptation and speciation in rotifers".
- Informe a la sol·licitud del Grup Au d'ornitologia, per a la realització de determinades actuacions en l'àmbit del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca relacionades amb el projecte d'investigació: "Anàlisi migratològic de bàndols d'aus d'algunes espècies passeriformes"
- Informe a la sol·licitud de la Fundació de Global Nature, per a la realització de determinats treballs en zona de domini públic marítim terrestre, del terme municipal de Torreblanca.
- Informe de compatibilitat mediambiental en relació amb la sol·licitud de D. Fernando Robres Monforte, d'aprofitament ramader en determinades parcel·les del Parc Natural.
- Informe a la sol·licitud de l'Ajuntament de Cabanes, previ a la legalització d'una caseta de ferramentes en la parcel·la 21 del polígon 7 del terme municipal de Cabanes (Castelló), relacionada amb l'exploració agrícola de la parcel·la.
- Informe a la sol·licitud de l'Ajuntament de Torreblanca per a la neteja de determinades séquies a l'àmbit del parc natural.

9. RESUM ECONÒMIC

Durant l'any 2018 s'han realitzat les següents inversions (*Taula 13*):

Taula 13. Inversions realitzades al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca al 2018.

ACTUACIÓ	INVERSIÓ
CONSERVACIÓ I MANTENIMENT DEL PARC NATURAL	59.270,14 €
PROMOCIÓ, DIFUSIÓ I TREBALLS TÈCNICS DEL PARC	65.515,87 €
BRIGADES DE BIODIVERSITAT (FONS FEDER)	14.705,00 €
ALTRES ACTUACIONS (Neteja séquies, celebració 30 anys, etc.)	17.569,60 €
TOTAL INVERSIÓ	157.060,61 €

10. PLA DE GESTIÓ, AVALUACIÓ 2018 I PROPOSTES PER AL 2019

Per tal de dur a terme una gestió planificada i consensuada es va elaborar el que considerem el marc estratègic de gestió al Parc Natural, que hem anomenat PLA DE GESTIÓ DEL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA, que a continuació s'exposa. Aquest Pla de gestió haurà de ser acceptat i enriquit pels membres de la Junta Rectora, amb les aportacions dels participants.

En aquest apartat també s'inclou l'avaluació de les actuacions desenvolupades i previstes per al 2018, així com les propostes per al 2019; tot això per a la seva discussió, modificació i posterior aprovació, si escau, per la Junta Rectora.

10.1. Pla de Gestió del Parc Natural Prat de Cabanes-Torreblanca

El Decret 188/1988, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana de declaració de Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca, estableix l'àmbit territorial de protecció de l'espai, donat al seu elevat interès ecològic, biogenètic, paisagístic i cultural. Tenint en compte la necessitat de protecció del medi aquàtic i de regulació de les activitats que es desenvolupen a la marjal.

El Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel que s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, constitueix l'instrument administratiu de gestió del parc natural, obligatori i executiu, que té per objecte la protecció dels recursos ambientals i culturals, la regulació de les activitats i l'ordenació de l'ús públic en l'àmbit del parc natural.

En el marc normatiu del Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, s'elabora el Pla de Gestió del Parc Natural, en el qual s'han definit uns objectius a llarg termini (com és l'escenari desitjat al qual volem conduir l'espai), es formulen uns objectius operatius, vinculats a unes mesures necessàries per a aconseguir-los i una definició d'indicadors que possibiliten l'avaluació dels resultats obtinguts, després de la seva execució.

El Pla de Gestió del Parc Natural serà avaluat anualment i en funció dels resultats obtinguts es procedirà a la redefinició de les actuacions i fins i tot dels objectius, per a poder garantir la seva eficàcia.

Com a objectius generals tindriem:

- Protegir i conservar el patrimoni natural en l'àmbit terrestre i marítim, i promoure mesures directes per a la conservació, regeneració, millora i posada en valor dels elements d'interès natural i cultural.
- Col·laborar en l'execució, revisió i seguiment del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del parc natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- Promoure la gestió i l'ús sostenible dels recursos naturals, culturals i d'ús públic, facilitant el desenvolupament d'activitats econòmiques alternatives.
- Corregir i minimitzar al màxim possible els impactes que l'ús públic ocasiona o podria ocasionar sobre la biodiversitat i els recursos naturals i culturals del parc, fomentant un turisme sostenible.
- Elaborar programes d'educació ambiental i d'actuació en matèria d'ús públic per a contribuir a la formació d'una consciència ambiental del visitant, que fomenti actituds favorables a la conservació de l'espai.
- Promoure la participació pública en la gestió del parc natural, coordinant les iniciatives de la Generalitat amb les de les entitats locals, sectors empresarials i població de la zona, a través de les seues associacions.
- Preservar el sistema de corredors biològics entre el parc natural del Prat de Cabanes-Torreblanca i les àrees naturals del seu entorn, posant l'accent principalment a fomentar la connexió, tant biològica com de comunicació cicle-peatonal, amb el parc Natural de la Serra d'Irta.

El Pla de Gestió del Parc Natural s'estructura en els següents apartats:

CONSERVACIÓ DE L'ESPAI PROTEGIT

Prevenició d'incendis
Conservació de flora
Conservació de fauna
Conservació d'hàbitats
Control de la qualitat de l'aigua i del nivell hídric
Conservació del patrimoni cultural

ÚS PÚBLIC

Manteniment d'infraestructures i equipaments
Atenció al visitant
Regulació d'activitats

Correcció d'impactes i seguretat de l'usuari

INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA

Comunicació i divulgació
Interpretació del patrimoni
Educació Ambiental
Voluntariat

ORGANITZACIÓ GENERAL I GESTIÓ ADMINISTRATIVA

Consultes
Notificacions
Informes
Junta Rectora
Comissions Tècniques

◆ CONSERVACIÓ DE L'ESPAI PROTEGIT

PROGRAMA PER A LA MILLORA I CONSERVACIÓ DE FLORA, FAUNA I HÀBITATS DEL PARC NATURAL

Objectius

- Continuar amb el seguiment de les espècies singulars de flora i fauna del Parc Natural.
- Implementar actuacions de millora dels hàbitats prioritaris al Parc Natural.
- Detectar i ubicar les espècies invasores de flora i fauna al Parc Natural i combatre la seva presència.
- Supervisar els treballs d'extracció de torba d'acord amb els condicionants de la Declaració d'Impacte Ambiental.
- Condicionar la zona on s'ha fet la crema controlada.

Actuacions

- ✓ Elaboració anual de censos d'aus.
- ✓ Seguiment de les poblacions de samaruc, fartet i tortuga d'estany.
- ✓ Seguiment de les actuacions de millora dels hàbitats del corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) i la boscarla d'aigua (*Acrocephalus paludicola*).
- ✓ Manteniment de lluent.

- ✓ Elaboració d'un mapa amb les ubicacions de les espècies invasores de flora i establiment d'un cronograma d'actuacions per tal d'erradicar-les.
- ✓ Elaboració d'un protocol anual de compliment de les condicions de la DIA per a la firma entre el Servei d'Espais Naturals Protegits i el titular de l'autorització d'extracció de torba.
- ✓ En la zona de la crema controlada: neteja de séquies, comportes, manteniment de lluentis i plantació d'arbres (*Tamarix* sp. i *Populus alba*) a la vora del camí proper a la depuradora.

PROGRAMA PER AL CONTROL DE LA QUALITAT DE L'AIGUA I DEL NIVELL HÍDRIC DEL PARC NATURAL

Objectius

- Realitzar el seguiment i control de la qualitat les aigües del Parc Natural.
- Mantenir un nivell hídric adequat per al desenvolupament dels ecosistemes del Parc Natural.
- Possibilitar un drenatge ràpid i eficaç en cas d'inundació dels camps de conreu.
- Facilitar el flux de la fauna des de la mar a les llacunes del Parc Natural i també en sentit contrari.

Actuacions

- ✓ Toma de mostres d'aigua i control periòdic de determinats paràmetres en els punts ja establerts i distribuïts per tot l'espai protegit.
- ✓ Substitució de les comportes existents en els punts de drenatge a la mar per altres més adequades.
- ✓ Col·locació de noves comportes en les séquies que siga necessari per facilitar la connexió hídrica de tot el Parc.
- ✓ Neteja de les séquies rebliades per tal de facilitar el flux de l'aigua.
- ✓ Condicionament de la desembocadura en la Gola del Trenc per tal de corregir la seva obstrucció periòdica deguda a l'aportació de cudols per la mar.
- ✓ Col·locació de nivells de referència en punts estratègics del Parc Natural.
- ✓ Revisió i manteniment anual d'aquestes infraestructures.

◆ ÚS PÚBLIC

PROGRAMA DE CONSERVACIÓ I MANTENIMENT DEL PARC NATURAL I LES SEVES INFRAESTRUCTURES

Objectius

- Condicionar els itineraris didàctics del Parc Natural.
- Millorar l'estat actual de les instal·lacions del Centre d'Interpretació del Parc Natural.
- Dotar de continguts ambientals el Centre Espai Natura.

Actuacions

- ✓ Control periòdic de la vegetació i manteniment dels itineraris del Parc Natural.
- ✓ Condicionament de la zona exterior del Centre d'Interpretació del Parc Natural amb la substitució del tancat de fusta i la plantació d'espècies autòctones singulars.
- ✓ Dotació de material gràfic del Centre Espai Natura amb continguts didàctic-naturalístic relacionats amb les característiques ambientals i socials del Parc Natural.

PROGRAMA DE RENOVACIÓ I MANTENIMENT DE LA SENYALÈTICA DEL PARC NATURAL

Objectius

- Informar clarament de la ubicació del Parc Natural i de com arribar des de les vies principals.
- Assabentar el visitant de l'entrada al Parc Natural i que comporta unes normes d'ús diferents.
- Senyalitzar llocs puntuals en determinades zones i èpoques (nidificació, residus, prohibició de gossos, etc.)
- Millorar la imatge del Parc Natural.

Actuacions

- ✓ Compra i instal·lació de les següents tipus de senyals:
 - en la carretera nacional i rotones d'accés

- a l'entrada del Centre d'Interpretació
- en els itineraris
- en la Platja de Carrabiners
- en la platja dels «gossos»
- en les zones i èpoques de nidificació

PROGRAMA PER AL SEGUIMENT DE L'ACTIVITAT D'EXTRACCIÓ DE TORBA AL PARC NATURAL

Objectius

- Compatibilitzar l'aprofitament dels recursos miners amb la conservació dels valors ambientals.
- Establir els mecanismes de control adients per tal d'evitar els impactes negatius de l'activitat sobre el Parc Natural.

Actuacions

- ✓ Elaborar el Protocol a signar entre l'empresa explotadora i el Servei de Parcs Naturals.
- ✓ Comprovar el compliment de les condicions establertes en el Protocol.
- ✓ Fer el *track* amb GPS, 2 vegades a l'any, del front de l'explotació de la torba per comprovar la superfície explotada.

PROGRAMA PER AL FOMENT DE LA PRODUCCIÓ AGRÍCOLA ECOLÒGICA AL PARC NATURAL

Objectius

- Protegir la qualitat dels recursos hídrics que permeten el manteniment i l'estructuració de l'ecosistema.
- Compatibilitzar l'aprofitament dels recursos agrícoles amb la conservació dels valors ambientals.
- Facilitar la formació dels agricultors, la seva professionalització i l'assessorament. Donar un especial suport a la incorporació de joves al sector agrari.

- Donar suport a la promoció de mercats locals i de proximitat i en general de la comercialització dels productes de l'agricultura ecològica per afavorir el desenvolupament de l'economia rural.

Actuacions

- ✓ Elaboració d'un cens de les parcel·les que es troben ubicades en l'àmbit del Parc Natural i la seva zona d'amortiment d'impactes, amb indicació de les seves característiques d'ubicació, tipus de cultiu i dades del propietari.
- ✓ Creació d'un Banc de Terres per tal d'identificar els propietaris de les parcel·les que en l'actualitat no es troben cultivades.
- ✓ Realització de jornades informatives dirigides a propietaris i agricultors de la zona, així com cursos presencials de formació contínua i assessorament per als agricultors de producció ecològica sobre tècniques d'agricultura ecològica, així com de comptabilitat i comercialització i pràctiques tutoritzades amb experts de la zona (figures Far).
- ✓ Assessorament als productors agrícoles ecològics en la tramitació de sol·licituds de les diferents ajudes (PDR, PE, aplicació de bones pràctiques agràries, en zones vulnerables, millora de les finques de producció ecològica i les seves connexions amb l'espai natural protegit, etc.).
- ✓ Suport en la creació de mercats de proximitat i de canal curt per a la venda dels productes ecològics i així abaratir els costos.
- ✓ Realització d'estudis d'investigació sobre sinergies entre agricultura ecològica i espais naturals protegits.

PROGRAMA PER AL FOMENT DE LA RAMADERIA EXTENSIVA AL PARC NATURAL

Objectius

- Compatibilitzar l'aprofitament dels recursos ramaders amb la conservació dels valors ambientals.
- Facilitar la utilització d'adobs orgànics en l'agricultura ecològica del Parc Natural.

Actuacions

- ✓ Encarregar els tècnics experts en la matèria la redacció del Pla Tècnic d'Aprofitament Ramader del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

PROGRAMA PER A LA GESTIÓ DE RESIDUS AL PARC NATURAL

Objectius

- Conscienciar els usuaris del Parc Natural de la necessitat de no deixar els residus dins de l'espai protegit.
- Dotar de contenidors per a l'arreglada selectiva de residus fora del Parc Natural.

Actuacions

- ◆ Realització de campanyes de comunicació i educació ambiental sobre aquest tema, de manera coordinada amb els ajuntaments, així com d'inspecció i si escau sanció.
- ◆ Instal·lació de contenidors d'arreglada selectiva de residus en punts estratègics, així com el seu manteniment i buidatge periòdic en funció de necessitats.
- ◆ Seguiment de les campanyes de conscienciació i de la resposta dels usuaris.
- ◆ Manteniment del servei de les Brigades de Senda Verda, per a la neteja de les àrees recreatives, en cas d'usuaris no col·laboradors.

◆ INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA

PROGRAMA DE COMUNICACIÓ, DIVULGACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

Objectius

- Mantenir els programes de comunicació i divulgació dels valors ambientals i culturals del Parc Natural.
- Continuar amb el Programa d'Educació Ambiental i molt especialment en els centres educatius dels municipis del Parc Natural.
- Establir una línia de col·laboració i coordinació amb els ajuntaments per a la programació de les diferents activitats que es realitzen des del Parc Natural.

Actuacions

- ✓ Realització de les activitats per al públic en general amb una periodicitat de dues al mes.
- ✓ Manteniment del desenvolupament del Programa d'Educació Ambiental.

- ✓ Atenció dels visitants que acudeixen al Centre d'Interpretació del Parc sense haver concertat visita previament.
- ✓ Manteniment de la pàgina web del Parc Natural i col·laboració amb la promoció mitjançant el perfil de twitter @GVAparcs.

10.2. Avaluació de les propostes de gestió establides per a l'any 2018

10.2.1 Neteja de séquies, compra i instal·lació de comportes en les goles de la marjal del Parc Natural.

En 2018 s'han netejat les 3 séquies que desemboquen a la Gola del Trench, la desembocadura de la séquia per Torre la Sal i la séquia de la parcel·la (on es troba l'eucaliptus), on l'ajuntament vol fer una transformació per a l'ús públic.

10.2.2 Col·locació de nivells de referència en punts estratègics del Parc Natural.

S'ha procedit a la compra de 13 escales limnimètriques de metall i 10 de fusta tractada, tipus tauló, de 2 metres per 19 cm, per 4 cm, que han sigut pintades amb l'ajuda d'una plantilla metàl·lica. També s'han comprat altres fustes, tipus post, de 8 cm de diàmetre, per a utilitzar de manera decorativa en llocs amb pel·lícula d'aigua i prou visibilitat.

La instal·lació de totes aquestes escales s'ha fet durant l'any 2019, als llocs on s'havia decidit en la reunió extraordinària de la Junta Rectora del 17/10/2018.

10.2.3 Delimitació de les zones del Parc natural, on s'han de mantindre els lluentis.

En la reunió extraordinària de la Junta Rectora del 17/10/2018, també es va presentar el mapa dels lluentis que la conselleria proposa com els més adients per a benefici de la fauna i del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals.

10.2.4 Proposta per al Pla de Prevenció d'Incendis

El 5 d'abril de 2018 es va fer la reunió posterior als incendis que tingueren lloc a principis d'any. En aquesta reunió es van plantejar una sèrie de mesures a implantar en la revisió del Pla de prevenció d'Incendis Forestal del parc natural.

En la reunió de la Junta Rectora d'octubre es van consensuar les millores plantejades. En l'actualitat el Pla es troba en fase d'aprovació.

10.2.5 Continuar amb el projecte d'aprofitament ramader i de promoció de la producció agrícola al Parc Natural

Pel que respecta a l'aprofitament ramader, la ramaderia de Fernando Robres va baixar al Prat el 5 de febrer fins al maig per passar els mesos d'hivern. La ramaderia de German també va baixar al Prat, però no va estar més d'un mes. Respecte a la promoció de la producció agrícola al parc natural, no hem avançat massa, degut sobretot a la manca de comunicació amb els agricultors.

10.2.6 Programes per a la millora i conservació dels hàbitats del Parc Natural

- Projecte corriol camanegre: *Charadrius alexandrinus*

Respecte al corriol camanegre, s'han fet diverses actuacions als llocs propers a la costa on acostuma a nidificar. A la zona de Torreblanca s'ha instal·lat una tanca de postes de fusta i corda per tal d'impedir el pas als usuaris de la platja, amb uns cartells informatius. L'ajuntament de Torreblanca i la Fundació Global Nature han fet campanyes de conscienciació al respecte i han implicat a diverses associacions de la zona.

- Projecte d'acondicionament de la zona on es va fer la crema controlada

Respecte del projecte de condicionament de la zona on es va fer la crema controlada, s'han iniciat les actuacions necessàries (com la neteja de la séquia, desbrossament i plantació de xop blanc) i estem a l'espera de què l'ajuntament dispose dels permisos dels propietaris dels terrenys per a continuar col·laborant en el projecte.

10.2.7 Campanya per a la conscienciació dels visitants i habituals del Parc Natural sobre la importància de no deixar residus dins del Parc i dipositar-los en els contenidors senyalitzats i ubicats fora de l'espai protegit

Hem iniciat les tasques de conscienciació del visitant perquè no deixi els residus al parc natural i se'ls emporte als contenidors ubicats a les eixides del parc natural. El següent pas serà llevar els contenidors ubicats a Carabiners i posar cartells informatius.

10.2.8 Campanya per a la conscienciació dels propietaris dels gossos que entren o volen entrar al Parc Natural, amb la col·laboració dels Agents Mediambientals

El problema dels gossos al parc natural continua sense solucionar-se, malgrat els esforços dels Agents Mediambientals que continuen fent inspeccions periòdiques en les zones més utilitzades habitualment pels propietaris dels gossos. També el personal del parc natural, com el de les oficines de turisme fa una tasca informativa al respecte.

10.2.9 Projecte per a la compra i instal·lació de senyals informatives al Parc Natural i per a la dotació de continguts d'educació ambiental a l'Espai Natura

L'any 2018, s'han instal·lat els senyals de la ruta ciclopeatonal, que també han inclòs altres específiques per al parc natural, com són: 2 senyals de benvinguda al parc natural, 1 senyal d'ubicació del centre d'interpretació, 1 senyal de límit de parc, ubicada en la zona de la ratlla del terme, per indicar clarament el límit del parc, 1 senyal informativa de reciclatge de residus ubicada a la zona de contenidors prop a Carabiners, i 4 senyals de carrer sense eixida als camins que van en direcció a la mar però que estan tallats abans d'arribar-hi.

Pel que respecta a la dotació de continguts d'educació ambiental a l'Espai Natura, el 2018 s'han instal·lat part dels vinils encomanats, la resta s'instal·larà durant el 2019.

10.2.10 Projecte per al condicionament de la desembocadura en la Gola del Trenc per tal de corregir la seva obstrucció periòdica deguda a l'aportació de cudols per la mar

La proposta de restauració de la Gola del Trenc, és una competència de la Demarcació de Costes i per això ja hem sol·licitat, amb l'ajuntament de Torreblanca, la redacció i execució del projecte. Fins ara no s'ha fet cap actuació.

10.3. Propostes de gestió per a l'any 2019-2020

2019

10.3.1 Redacció del Pla Tècnic d'Aprofitament Ramader del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

10.3.2 Instal·lació dels vinils que falten en l'exposició de l'Espai Natura.

10.3.3 Instal·lació de senyals informatives en els accessos al Parc Natural

10.3.4 Inaugurar l'observatori d'aus, construït per les brigades del Parc Natural en el terme municipal de Cabanes.

10.3.5 Iniciar els tràmits necessaris perquè personal del parc natural, depenent de la conselleria, s'instal·le al centre Espai Natura en Torrenostra.

2020

10.3.1 Tornar a demanar a la Demarcació Provincial de Costes el condicionament de la desembocadura en la Gola del Trenc.

10.3.2 Sol·licitar a la Demarcació Provincial de Costes ajudes per a la instal·lació de tanques i senyalització en la zona de nidificació del Corriol camanegre a Torre la Sal.

10.3.3 Elaborar i executar el projecte de Jardí d'hàbitats a l'Espai Natura.

10.3.4 Iniciar una nova gestió dels residus al Parc Natural, amb campanyes de conscienciació i instal·lació de cartells informatius per als visitants.

10.3.5 Coordinació amb els ajuntaments per a dur les campanyes de conscienciació ambiental (temes: corriol camanegre, gossos i gats, residus, mosquits, algues a la platja, etc.)

10.3.6 Continuar amb la col·laboració dels Agents Mediambientals per al control dels gossos i gats al parc natural.

ANNEXOS

ANNEX I. Memòria de les Brigades de Biodiversitat 2018

INFORME SOBRE LAS ACTUACIONES REALIZADAS POR LAS BRIGADAS DE CONSERVACIÓN DE BIODIVERSIDAD EN EL PARQUE NATURAL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

(ENERO-DICIEMBRE 2018)

1.- INTRODUCCIÓN

Antecedentes

La figura de protección de especies silvestres denominada *microrreserva vegetal* fue creada mediante Decreto 218/1994, de 17 de octubre del Gobierno Valenciano. Las Microrreservas de Flora forman la *Red de Microrreservas de la Comunidad Valenciana*, y se trata de zonas de pequeño tamaño (hasta 20 Ha) y elevado interés botánico, destinada al seguimiento y conservación a largo plazo de las especies vegetales o tipo de vegetación endémica, rara o amenazada de la Comunidad Valenciana. Las microrreservas constituyen una red de parcelas, aportadas por la Generalitat Valenciana, o voluntariamente por sus propietarios, con un objetivo principal: contener una o más poblaciones de flora endémica, rara o amenazada. Dos programas diferentes han cofinanciado la creación, gestión y mantenimiento de la red de microrreservas en la Comunidad Valenciana (proyectos LIFE94 NAT/E/000766 y LIFE99 NAT/E/006417) que actualmente cuenta con más de 230 microrreservas oficialmente declaradas. La provincia de Castellón alberga 75 microrreservas declaradas.

2.- TIPOLOGÍA DE LAS ACTIVIDADES

Los trabajos principales que realizan habitualmente las brigadas de mantenimiento de microrreservas en la provincia de Castellón se pueden resumir en:

- Señalización de microrreservas, reposición y sustitución de piquetas.
- Censos de especies de interés en las microrreservas.
- Apertura de sendas ecoeducativas y colocación de carteles.
- Colocación y mantenimiento de vallados blandos en microrreservas.
- Desbroces y podas selectivos.
- Mantenimiento de sendas de acceso a las microrreservas.
- Eliminación de basuras en microrreservas y entorno.
- Eliminación de especies alóctonas invasoras (flora y fauna).
- Recolección de semillas de especies raras, endémicas y amenazadas (REA) especificadas en los Planes de Gestión.
- Refuerzos poblacionales con planta REA en microrreservas.
- Riegos de mantenimiento estivales.
- Traslocación de ejemplares de flora REA.
- Mantenimiento de la rocalla de planta REA en La Bartola

- Mantenimiento del vivero en S Juan de Penyagolosa. Producción de planta para introducir en microrreservas.
- Colaboración con otras brigadas en diferentes trabajos.
- Colaboración con diferentes trabajos de investigación, realizados por equipos diversos, que se llevan a cabo en las microrreservas.

Los trabajos relacionados con la producción de planta se realizan en el Centro de Investigación y Experimentación Forestal (CIEF), en Quart de Poblet. La producción de planta acuática se lleva a cabo en la Piscifactoría de El Palmar.

El vivero de San Joan de Penyagolosa (Vistabella) se utiliza tanto para acopiar planta que se va a introducir en campo como para endurecer los ejemplares producidos en las instalaciones del CIEF.

3.- PERSONAL

Los trabajos de conservación de flora y fauna se realizan, desde agosto 2008, por dos equipos de cuatro personas:

Dos brigadas formadas por cuatro personas (un capataz y tres peones especializados) y una asistencia técnica de conservación de flora adscrita a los Servicios Territoriales de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural contratadas por el ente instrumental Vaersa.

4.- LISTADO DE MICRORRESERVAS DECLARADAS EN P.N. Prat de Cabanes-Torreblanca

MICRORRESERVA	SUPF. (Ha)	Término municipal
Platja del Quarter Vell	5,57	Cabanes
Torre de la Sal	2,19	Cabanes

5.- ACTUACIONES REALIZADAS DESDE 01/ENERO/18 HASTA 31/DICIEMBRE/18

Las actividades realizadas en el Parque Natural Prat de Cabanes-Torreblanca pueden resumirse en:

5.1.- Censo de especies de flora

Parte del trabajo de las brigadas consiste en hacer un seguimiento continuado de la presencia de flora rara, endémica y amenazada en las microrreservas y otras áreas del Parque Natural.

ESPECIE	LUGAR	CENSO
<i>Aristolochia clematitis</i>	MRF Platja Quarter Vell	204 ejemplares

5.2.- Señalización de microrreservas

En cumplimiento de la Orden de 7 de diciembre de 1995, de la Consellería de Agricultura y Medio Ambiente, por la que se regula la señalización de microrreservas de flora, durante el tiempo de ejecución de la propuesta se ha procedido a la señalización de las microrreservas declaradas, sustitución y/o reposición de piquetas y carteles en mal estado. Cada una de las piquetas ha sido marcada con un número. Las piquetas o carteles que estaban mal colocados, se han ubicado en el lugar correcto.

MICRORRESERVA	COLOCAR	REPARAR
Platja Quarter Vell	4	-
Torre de la Sal	1	-

5.3.- Eliminación de basuras

A finales de 2018 hubo un par de temporales marinos que depositaron residuos en la línea de costa de la provincia. En este caso, las brigadas de RN2000 retiraron el exceso de basura depositado en las microrreservas de flora situadas en el Parque Natural.

MICRORRESERVAS	VOLUMEN DE BASURA
Platja del Quarter Vell	0,9 m ³
Torre de la Sal	0,5 m ³

5.4.- Erradicación de especies alóctonas invasoras

Siguiendo las directrices del Decreto 213/2009, de 20 de noviembre, del Consell, por el que se aprueban medidas para el control de especies exóticas invasoras en la Comunitat Valenciana, durante 2018 se acometieron labores de erradicación de las siguientes especies exóticas invasoras:

Especie	Lugar	Cantidad erradicada
---------	-------	---------------------

<i>Acacia farnesiana</i>	PN Prat Cabanes-Torreblanca	0,3 m ³
<i>Aloe sp.</i>	PN Prat Cabanes-Torreblanca	0,1 m ³
<i>Arundo donax</i>	mrf Platja Quarter Vell	0,3 m ³

En este caso, la totalidad de los trabajos realizados corresponden a repasos de erradicaciones realizadas en anualidades anteriores.

m³ equivale al volumen de la especie que ha sido eliminado y transportado a ecoparque cercano.

5.5.- Trabajos específicos

Durante el año 2018, la brigada de Red Natura 2000 ha continuado con el mantenimiento del desbroce de parcelas con el objetivo de realizar un manejo del hábitat favorable para la instalación de parejas de chorlitejo patinegro (*Charadrius alexandrinus*), según consta en la siguiente tabla:

Zona	Especie dominante	Superficie desbrozada
Torrenostra (Torreblanca)	<i>Phragmites australis</i>	3.375 m ²
Platja Quarter Vell (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus sp.</i>	5.451 m ²
Antiguo campo de tiro (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus sp.</i>	2.341 m ²
mrf Torre de la Sal (Cabanes)	<i>Dittrichia viscosa</i> <i>Juncus sp</i>	1 m ³ 532 m ²

5.6.- Resumen Inversiones

A continuación, se relaciona la inversión realizada en el Parque Natural Prat de Cabanes-Torreblanca. En la tabla se especifica la zona donde se han estado realizando trabajos, el término municipal donde se ubican los mismos y el coste aproximado de éstos durante los meses de enero a diciembre del año 2018.

Término Municipal	Microrreserva	Inversiones realizadas (€)
Cabanes	Platja del Quarter Vell	1.730
Cabanes	Torre de la Sal	1.730
Cabanes	Eliminación exóticas	865
Cabanes	Censos	865
Cabanes, desbroce chorlitejo	Desbroces	9.515
Total inversiones		14.705 €

El cálculo está realizado multiplicando los días que la brigada ha estado trabajando en la zona por el coste de la brigada por día, sin incluir el material (carteles, señales, planta, etc).

Castellón, 22 febrero de 2019

Asistencia Técnica de Conservación de Flora

Fdo.: Patricia Pérez Rovira

ANNEX II. Cens d'aus aquàtiques hivernants

CENSO DE AVES ACUÁTICAS INVERNANTES

PRAT DE CABANES—TORREBLANCA

2018

EQUIPO DE CENSO:
Gregorio Ros Montolio (Agente medioambiental)
Jesús Tena Caballer (Guía de espacios naturales)
Isabel de la Torre Martínez (Guía de espacios naturales)

Las fotografías pertenecen a la base de datos del
BANCO DE DATOS BIODIVERSIDAD
COMUNIDAD VALENCIANA

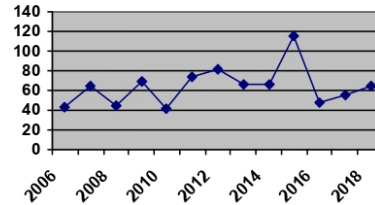
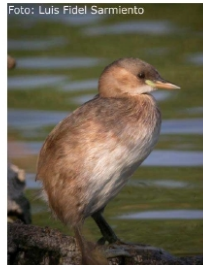
Fotógrafos:
-Luis Fidel Samiento
-Mario Gimeno Benavent
-Eduardo Barrachina
-Centro de Recuperación Font del Vidre
-Carlos Paché

Parc Natural del Prat de Cabanes–Torreblanca
Censo de aves acuáticas invernantes (enero 2018)

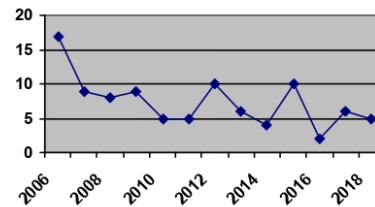
Espece	Fecha	Nº de ex.
<i>Tachybaptus ruficollis</i> zampullin comú – cabussonet	De 08 /01/18 a 14/01/18	64
<i>Podiceps nigricollis</i> zampullin cuelli-negro – cabussó collnegre		1
<i>Podiceps cristatus</i> somormujo lavanco – cabrellot		5
<i>Phalacrocorax carbo</i> comorán grande – corva marina grossa		96
<i>Bubulcus ibis</i> garcilla bueyera – esplugabous		46
<i>Egretta garzetta</i> garceta comú – garseta blanca		7
<i>Egretta alba</i> garceta grande – agró blanc		1
<i>Ardea cinerea</i> garza real – agró blau		15
<i>Anas crecca</i> cerceta comú – sarset		3
<i>Anas platyrhynchos</i> ánade azulón – coll-vert		27
<i>Netta rufina</i> pato colorado – sivert		7
<i>Circus aeruginosus</i> aguilucho lagunero – arpellot de marjal		13
<i>Rallus aquaticus</i> rascón – rascló		19
<i>Gallinula chloropus</i> polla de agua – polla d'aigua		110
<i>Porphyrio porphyrio</i> calamón comú – gall de canyar		35
<i>Fulica atra</i> focha comú – fotja		434
<i>Charadrius alexandrinus</i> chorlitejo patinegro – corriol camanegre		3
<i>Vanellus vanellus</i> avefria – merita		1
<i>Gallinago gallinago</i> agachadiza comú – bequeruda		7
<i>Larus ridibundus</i> gaviota reidora – gaviota vulgar		2
<i>Larus michahellis</i> gaviota patiamarilla – gavinet argentat mediterrani	38	
<i>Alcedo atthis</i> martin pescador – blavet	5	

Equipo de censo: Gregorio Ros Montolio (Agente Medioambiental), Jesús Tena (Guía Parque Natural)
 Isabel de la Torre Martínez (Guía Parque Natural)

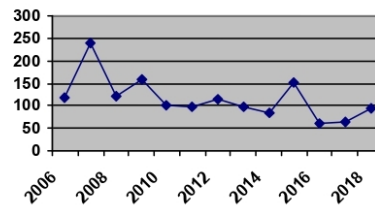
Tachybaptus ruficollis / Zampullín chico / Cabussonet

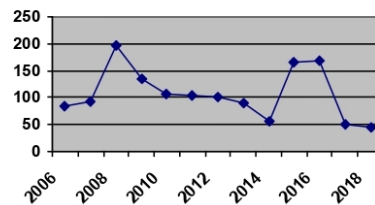
Podiceps cristatus / Somorujo lavanco / Cabrellot

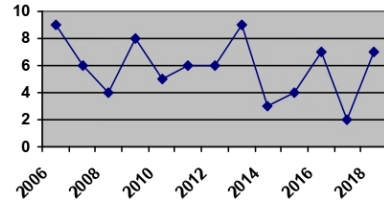
Phalacrocorax carbo / Cormorán grande / Corva marina grossa

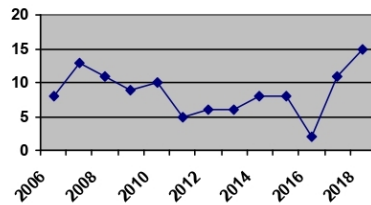
Bubulcus ibis / Garcilla bueyera / Esplugabous

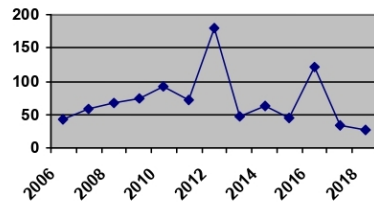
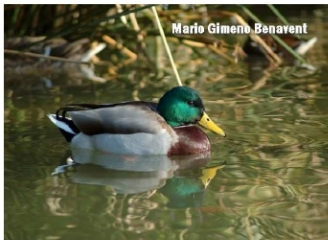
Egretta garzetta / Garceta comú / Garseta blanca

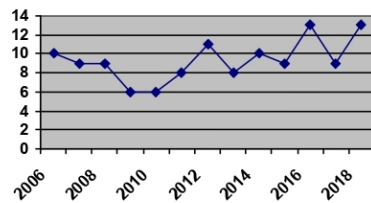
Ardea cinerea / Garza real / Agró blau

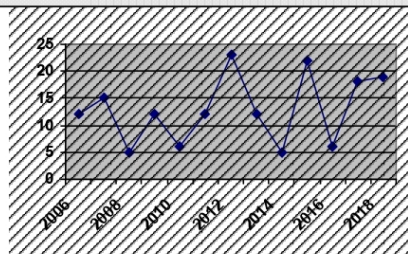
Anas platyrhynchos / Ànade azulón / Coll-vert

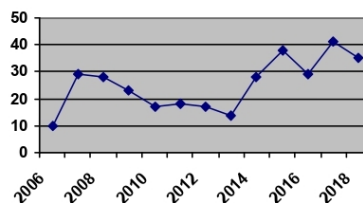
Circus aeruginosus / Aguilucho lagunero / Arpellot de marjal

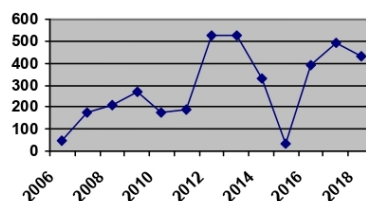
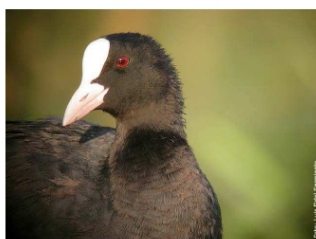
Rallus aquaticus / Rascón / Rascló

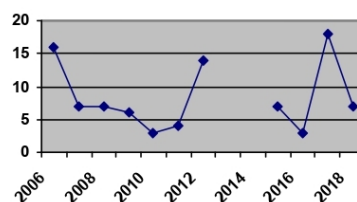
Porphyrio porphyrio / Calamón común / Gall de canyar

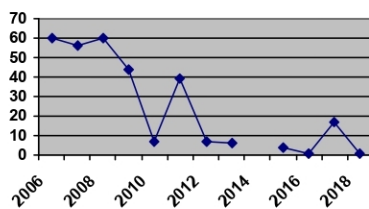
Fulica atra / Focha común / Fotja

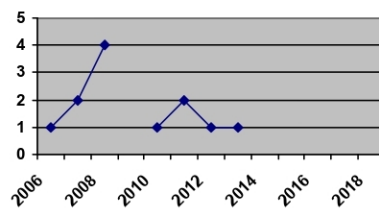
Gallinago gallinago / Agachadiza común / Bequeruda

Vanellus vanellus / Avefría / Merita

Tringa ochropus / Andarríos grande / Xerlovita

ANNEX III. Cens d'aus aquàtiques nidificants

CENSO DE AVES ACUÁTICAS NIDIFICANTES

PRAT DE CABANES—TORREBLANCA

2018

EQUIPO DE CENSO:
Gregorio Ros Montolio (Agente medioambiental)
Jesús Tena Caballer (Guía de espacios naturales)
Isabel de la Torre Martínez (Guía de espacios naturales)

Las fotografías pertenecen a la base de datos del
BANCO DE DATOS BIODIVERSIDAD
COMUNIDAD VALENCIANA

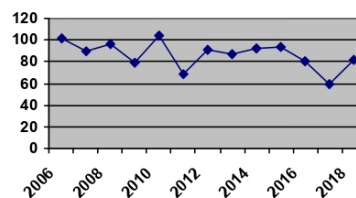
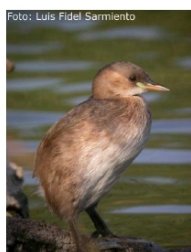
Fotógrafos:
-Luis Fidel Sarmiento
-Mario Gimeno Benavent
-Eduardo Barrachina
-Centro de Recuperación Font del Vidre
-Carlos Pache

Especie		Esta- tus	Datos sobre las poblaciones nidificantes				
Nómbre científico	Nombre común		Nidos loca- lizados	Grupos familiares	Comporta- miento dis- tracción	Territorios localizados	Parejas nidifican- tes
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Zampullín común Cabussonet	N		16		82	≥ 82
<i>Podiceps cristatus</i>	Somormujo lavanco Cabrellot	N		7			7
<i>Ixobrychus minutus</i>	Avetorillo común Gomet	N				4	≥ 4
<i>Ardea purpurea</i>	Garza imperial Agró roig	N?					Sd
<i>Tadorna tadorna</i>	Tarro blanco Anec canyellat	N		1			1
<i>Anas platyrhynchos</i>	Anade azulón Coll-vert	N		9			≥ 9
<i>Netta rufina</i>	Pato colorado Sivert	N		11			≥ 11
<i>Aythya ferina</i>	Potrón europeo Boix	N		1			1
<i>Circus aeruginosus</i>	Aguilucho lagunero occ. Arpello de marjal	N	4				4
<i>Circus pygargus</i>	Aguilucho cenizo Apello de cendrós	N	3				3
<i>Rallus aquaticus</i>	Rascón europeo Rascó	N				42	> 42
<i>Gallinula chloropus</i>	Polla de agua Polla d'aigua	N	1	12			Sd
<i>Porphyrio porphyrio</i>	Calamón común Gall de canyar	N				22	≥ 22
<i>Fulica atra</i>	Focha común Fotja	N	1	27			≥ 27
<i>Himantopus himantopus</i>	Cigüeñuela común Camallonga	N	8	6	5		8
<i>Glareola pratincola</i>	Canastera común Carregada	N	11	4	10		≥ 21
<i>Charadrius dubius</i>	Chorlitejo chico Corriole	N			6		6
<i>Charadrius alexandri- nus</i>	Chorlitejo pannelo Corriol camanegre	N		4	5		9
<i>Larus michahellis</i>	Gaviota patiamanilla Gavinot argentat mediterr.	N		7			7
<i>Sterna albifrons</i>	Charrancito Mongeta	N			1		1

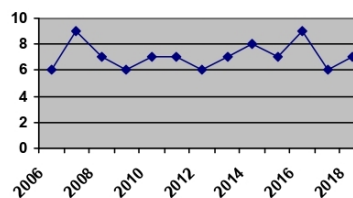
Símbolos y abreviaturas: N nidificante comprobado; N? nidificante probable, N??: nidificante posible; sd sin datos, información insuficiente; c cerca de, aproximadamente; ? dato dudoso; > mayor que, cifra mínima, probablemente algo alejada de la población total; ≥ igual o mayor que, cifra mínima pero probablemente cercana a la población total; intervalo (cifra menor segura, hasta cifra mayor probable).

Explicaciones: en la columna **nidos localizados** se contabilizan los nidos en los que se observan huevos o pollos. Se consideran **grupos familiares** a los formados por un adulto o una pareja de adultos seguidos de pollos. En el apartado **comportamiento distracción** registran los adultos o parejas realizando comportamientos que imitan lesiones o deficiencias para de este modo atraer a posibles depredadores y alejarlos de sus polluelos o huevos. En este apartado se incluyen también comportamientos agresivos hacia el observador, en defensa de la zona de nidificación. Como **territorios localizados** se han contabilizado el número de ejemplares (generalmente machos) realizando comportamientos territoriales como cantos o exhibiciones, con el fin de atraer pareja y excluir competidores de la zona de nidificación. El apartado sobre **parejas nidificantes** se ha de tener en cuenta que algunas especies como en el caso de las anátidas, en las que los machos no colaboran en la incubación y cuidado de los pollos, el número de parejas nidificantes hace referencia realmente a la cantidad de hembras reproductoras. En este apartado también hay que tener en cuenta la existencia de hembras que realizan más de una puesta lo largo de la temporada de reproducción.

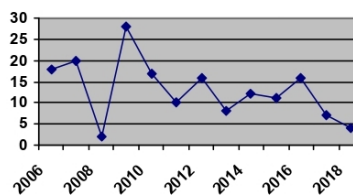
Tachybaptus ruficollis / Zampullín chico / Cabussonet

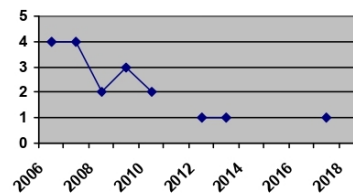
Podiceps cristatus / Somorrujo lavanco / Cabrellot

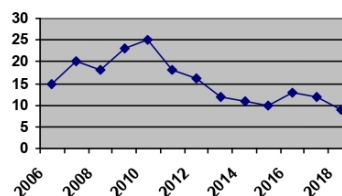
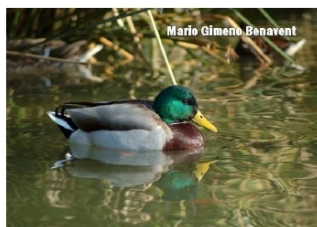
Ixobrychus minutus / Avetorillo / Gomet

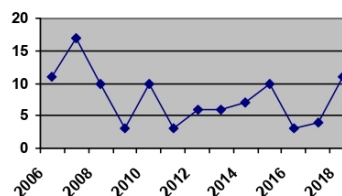
Anas strepera / Ánade friso / Ascle

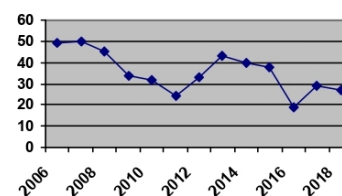
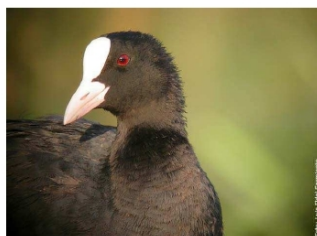
Anas platyrhynchos / Ànade real / Coll-verd

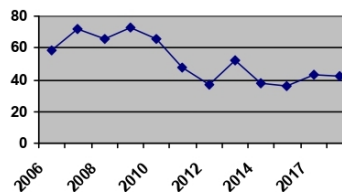
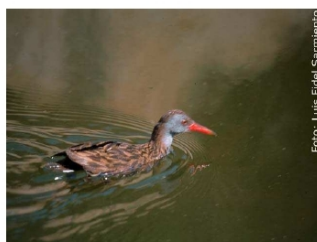
Netta rufina / Pato colorado / Sivert

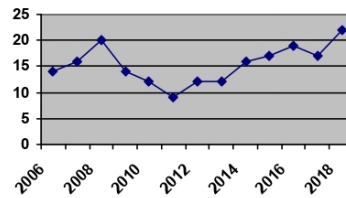
Fulica atra / Focha común / Fotja

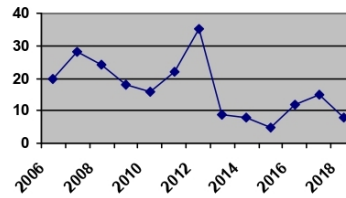
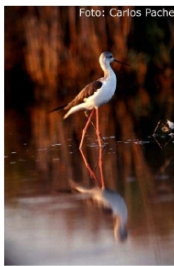
Rallus aquaticus / Rascón europeo / Rascló

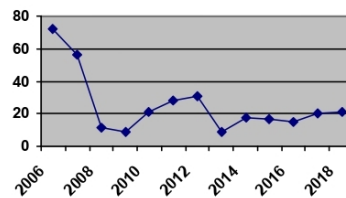
Porphyrio porphyrio / Calamón común / Gall de canyar

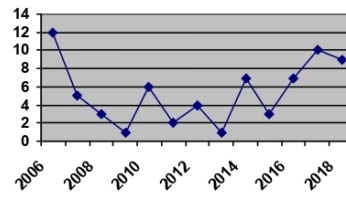
Himantopus himantopus / Cigüeñuela / Camallonga

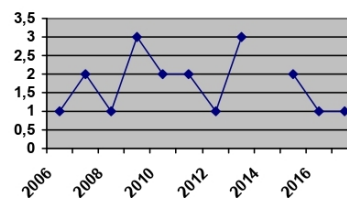
Glareola pratincola / Canastera / Carregada

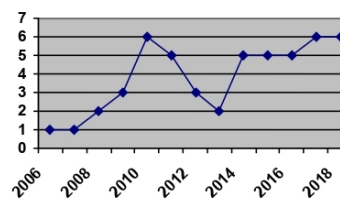
Charadrius alexandrinus / Chorlitejo patinegro / Corriol camanegre

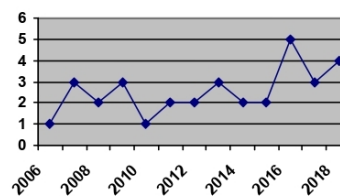
Vanellus vanellus / Avefría / Merita

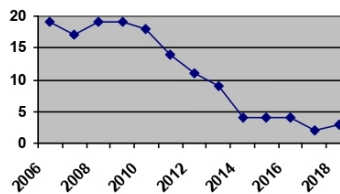
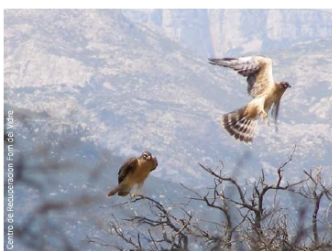
Charadrius dubius / Chorlitejo chico / Corriolet

Circus aeruginosus / Aguilucho lagunero / Arpellot de marjal

Circus pygargus / Aguilucho cenizo / Arpellot cendrós

ANNEX IV. Campanyes de comunicació i divulgació

GENER

- Quantitat i qualitat de les aigües en la zona humida.

Data: 20.01.2018

Lloc de realització: Centre Espai Natura (Torrenostra)

Nombre de participants: 12

Al gener, la primera activitat realitzada va consistir en un itinerari guiat en el qual es van agafar i analitzar la qualitat de diferents mostres d'aigua del Parc Natural, i així poder descobrir l'important paper que aquestes tenen a l'ecosistema.

- Campanya del Dia de l'arbre 2018: Arrelant a la marjal

Data: 27.01.2018

Lloc de realització: Centre Espai Natura (Torrenostra)

Nombre de participants: 17

Per a celebrar el Dia de l'Arbre, es va realitzar un itinerari per descobrir les espècies que viuen al Prat i la seua funció dins l'ecosistema. A continuació, es va fer una plantació de tamaris (Tamarix sp) a la vora est d'una de les llacunes de les torberes de Torreblanca per així afavorir la nidificació de passeriformes. A més, la creació d'una bardissa en aquest enclavament facilita la realització dels censos en la zona.

FEBRER

- Campanya del Dia Mundial de les zones Humides

Data: 03.02.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: 31

Com tots els anys, al Prat es va celebrar el Dia Mundial de les Zones Humides; aquest any baix el lema "Zones humides per a un futur urbà més sostenible". Al llarg de l'activitat es va fer un recorregut pel Parc Natural i l'alliberament d'aus procedents del Centre de Recuperació de Fauna de Forn del Vidre.

MARÇ

- Campanya de la Dona en la Conservació de la Natura: Dones, ciència i conservació de la natura

Data: 01.03.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: 28

Al març, als Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana s'ha celebrat per primera vegada la campanya: "La Dona en la Conservació de la Natura". Des del Parc Natural es va realitzar una jornada de germanor amb les investigadores i treballadores de l'Institut d'Aqüicultura de Torre de la Sal, en la que va haver-hi un intercanvi d'experiències quant a la ciència i conservació de la natura.

- **Campanya de la Dona en la Conservació de la Natura:** Dones del Prat

Data: 08.03.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: 40

Per donar continuïtat a la campanya: "La Dona en la Conservació de la Natura", es va realitzar una segona activitat, la Dona al Prat, la qual va consistir en una xerrada etnogràfica per conèixer el paper de la dona en el desenvolupament de l'espai protegit.

- **Campanya de les solucions per a l'aigua basades en la natura:** Què és per a tu l'aigua?

Data: 24.03.2018

Lloc de realització: Centre Espai Natura (Torrenostra)

Nombre de participants: 33

L'altra campanya realitzada al març, va ser "Solucions per a l'aigua basades en la natura", va consistir en un recorregut per la zona humida per experimentar les sensacions que ens transmet l'aigua.

ABRIL

- **Campanya Millorem la nostra salut i gaudim dels nostres Parcs Naturals:** Un passeig per conèixer les aus

Data: 07.04.2018

Lloc de realització: Centre Espai Natura (Torrenostra)

Nombre de participants: Anul·lada

A l'abril, les dues activitats van girar entorn de la campanya: "Millorem la nostra salut i gaudim dels nostres Parcs Naturals". La primera activitat, estava programat fer un itinerari interpretatiu perquè els participants conegueren les aus que habiten al Prat però va ser anul·lada per falta de participants.

- **Campanya Millorem la nostra salut i gaudim dels nostres Parcs Naturals:** Salut i natura

Data: 14.04.2018

Lloc de realització: Centre Espai Natura (Torrenostra)

Nombre de participants: 12

Aquesta segona activitat, va consistir en un petit recorregut per la zona nord del Parc Natural, on es va compaginar per gaudir d'un entorn únic amb la identificació i observació de la fauna.

MAIG

- **Campanya del Dia Mundial de les Aus Migratòries: Les turistes emplomades del Prat**

Data: 05.05.2018

Lloc de realització: Centre Espai Natura (Torrenostra)

Nombre de participants: Anul·lada

Al maig, per celebrar el "Dia Mundial de les aus migratòries" s'havia projectat realitzar una jornada d'observació d'aus, per observar espècies tan emblemàtiques com la carregada (*Glareola pratincola*) però va ser anul·lada per falta de participants.

- **Campanya del Patrimoni cultural també en la natura: Els primers habitants del Prat**

Data: 26.05.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: 16

Amb motiu de la campanya "Patrimoni cultural també en la natura", el Parc Natural va preparar una activitat relacionada amb les primeres poblacions que van ocupar aquest entorn cap a finals del Neolític (V mil·lenni a.C. al III mil·lenni a.C.). Els visitants van comprovar la forma de vida, les eines i els materials que aquelles poblacions utilitzaven per poder viure.

JUNY

- **Campanya del Dia Mundial del Medi Ambient: Els Parcs Naturals sense plàstics. #TenimUnProblema Libera 2018**

Data: 09.06.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: 20

Al juny, per celebrar el "Dia Mundial del Medi Ambient: Els Parcs Naturals sense plàstics", el Parc Natural es va sumar al projecte "#TenimUnProblema Libera 2018", creat per SEO/BirdLife i finançat per ECOEMBES. D'aquesta manera, es va realitzar una activitat que va consistir de dues parts. La primera, al Centre d'Interpretació, es va tractar de la importància a l'hora de desfer-nos dels residus. A continuació, es va

realitzar un petit recorregut amb la finalitat de retirar tots aquells residus que s'anaven trobant.

JULIOL

- Per a què plomes, potes i becs?

Data: 14.07.2018

Lloc de realització: Llacunes nord (Torre nostra)

Nombre de participants: 22

Al juliol, es va realitzar una ruta ornitològica per l'itinerari nord per conèixer com les espècies d'aus nidificants han adaptat les principals estructures morfològiques (potes, plomes i becs) als ambients on viuen.

- Quins ocells amaguen les llacunes del Parc Natural?

Data: 28.07.2018

Lloc de realització: Llacunes nord (Torre nostra)

Nombre de participants: Anul·lada

Després de l'èxit amb l'anterior activitat, on es van quedar en llista d'espera certes persones, es va decidir fer una presentació de les principals aus nidificants que viuen a les llacunes del Prat i realitzar l'itinerari nord per a identificar-les però va ser anul·lada per falta de participants.

AGOST

- Taller: ajuda als nostres ocells

Data: 11.08.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: 22

A l'agost, es va portar a terme un taller educatiu on els participants van aprendre a fabricar diferents tipus de menjadores per als ocells utilitzant materials reciclats. Posteriorment, es van col·locar alguns d'ells pel voltant del Centre d'Interpretació.

SETEMBRE

- Libèl·lules del Prat

Data: 15.09.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: 16

Al setembre, amb aquesta activitat, es dona a conèixer les principals espècies de libèl·lules que habiten al Parc Natural i una ruta per identificar-les.

- Campanya de la Setmana Europea de la Mobilitat. Pedaleja al Prat

Data: 22.09.2018

Lloc de realització: Ruta ciclopeatonal pel Parc Natural

Nombre de participants: Anul·lada

Per celebrar la “Setmana europea de la mobilitat”, estava programat haver fet una ruta en bicicleta pel Parc Natural per conèixer els secrets que s'amaguen als termes de Torreblanca i Cabanes però va ser anul·lada per falta de participants i per meteorologia adversa.

OCTUBRE**- Campanya Unint les nostres veus per a la conservació de les aus. Censador per un dia.**

Data: 06.10.2018

Lloc de realització: Centre Espai Natura (Torrenostra)

Nombre de participants: 17

A l'octubre, amb motiu de la celebració de la campanya “Unint les nostres veus per a la conservació de les aus”. En aquesta ocasió s’ha introduït i posat en pràctica els principals mètodes de cens al llarg de l'itinerari groc del Parc Natural.

- Campanya Unint les nostres veus per a la conservació de les aus. Per què migren les aus?

Data: 07.10.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: Anul·lada

Amb aquesta segona, s'havia programat una presentació per conèixer diferents aspectes sobre la migració de les aus, a més d'una sessió pràctica d'anellament científic amb el membre del Grup Au, Joan Castany.

NOVEMBRE**- Campanya Consumeix amb responsabilitat, protegeix els nostres hàbitats. A les teues mans**

Data: 17.11.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: 11

Al novembre i desembre, dins de la campanya “Consumeix amb responsabilitat, protegeix els nostres hàbitats” es van programar dues activitats. Es realitza una

xerrada sobre la problemàtica dels plàstics en el nostre entorn i la realització d'un taller de reciclatge amb plàstics per a la creació de menjadores per a les aus.

DESEMBRE

- Campanya Consumeix amb responsabilitat, protegeix els nostres hàbitats. Tallers del Parc Natural a la Fira de Sant Andreu a Cabanes.

Data: 1 i 2.12.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal)

Nombre de participants: 500

En aquesta segona activitat, es va assistir a la Fira de Sant Andreu a Cabanes per informar dels Parcs Naturals del Prat de Cabanes-Torreblanca i del Desert de les Palmes, a més es van realitzar tallers mediambientals de reutilització de residus, en concret un taller de construcció de meduses i altre de fabricació de menjadores per a les aus.

- Setmana de celebració dels 30 anys del Parc Natural.

Data: 8 al 15.12.2018

Lloc de realització: Centre d'Interpretació del Parc Natural (Torre la Sal) i Centre Espai Natura (Torre nostra)

Nombre de participants: 90

Del 8 al 15 de desembre, el Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca va celebrar els 30 anys des de la seva declaració amb les següents activitats:

- El 8 de desembre, es va inaugurar al Centre d'interpretació de Torre la Sal, la setmana de celebració dels 30 anys amb la realització de la jornada "Trenta anys d'estudis d'aus al Parc Natural", de la mà d'experts ornitòlegs es van compartir vivències de les aus del Parc Natural i es va alliberar un xoriguer comú (*Falco tinnunculus*) i un esparver comú (*Accipiter nisus*) procedents del Centre de Recuperació de Fauna "Forn del Vidre".

- El 9 de desembre, es va presentar l'exposició fotogràfica "Setmana de celebració dels 30 anys del Parc Natural" i l'observació d'aus des del Racó de l'ornitòleg a l'Espai Natura.

- L'11 i 13 de desembre, es va donar a conèixer, als alumnes de 1er de la ESO del IES Cabanes i IES El Prat, les libèl·lules que habiten al Prat.

- El 15 de desembre, com a cloenda de la setmana de celebració dels 30 anys del Parc Natural, es va realitzar a les instal·lacions de Torre nostra una jornada sobre els usos sostenibles al Parc Natural amb diferents taules rodones. Aquesta jornada va estar conduïda d'una manera amena i divertida pels "speakers" de

Simbiosi Espai Ambiental i es va dividir en dues sessions: de matí es tractaren els usos sostenibles tradicionals i a la tarda els usos sostenibles actuals i futurs. Alguns dels temes tractats al llarg del matí van ser: l'ús d'enemics naturals com alternativa a l'ús d'herbicides en l'agricultura, l'importància de la ramaderia extensiva i transhumant en els ecosistemes agroforestals i els beneficis que aporten en la prevenció d'incendis, l'ús compatible de l'extracció de la torba de manera controlada per a la creació de llacunes, així com l'aprofitament cinegètic de l'espai protegit. A la tarda, donarem pas als usos sostenibles actuals i futurs amb el seguiment d'aus al llarg de 30 anys i les possibilitats que ofereix el birdwatching o turisme ornitològic dintre de l'ecoturisme, es van presentar diferents projectes com el Life Paludícola, es va tractar com la investigació ens ajuda a conèixer profundament el nostre territori amb la presentació dels rotífers, es va fer valdre l'important paper dels educadors ambientals com a divulgadors del patrimoni natural i com a transmissors de les emocions per a seduir al públic i vàrem concloure parlant de la importància de fer un ús racional de l'aigua per mantenir en bones condicions ecològiques aquest aiguamoll. A més, gaudirem de l'actuació musical del Grup de Danses El Peiró de La Pobla Tornesa i de l'observació d'ocells des del racó de l'ornitòleg. La jornada va ser tot un èxit amb una gran participació dels assistents.

XARXA XIULET

"Xarxa Xiulet" va consistir en un projecte on tots els "aliats" de la Xarxa de Parcs Naturals, van poder participar i aportar idees. El Xiulet va volar d'un Parc Natural a un altre i va anar fins als diferents col·laboradors dels Parcs Naturals. Els anomenats "aliats" van ser els encarregats de realitzar un repte, aportar propostes, accions de conservació... Quan va acabar el repte amb el col·laborador, el Xiulet es va desplaçar cap a altre Parc Natural.

El Xiulet va visitar el Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca durant uns dies del mes d'abril, venia procedent d'Illes Columbretes i posteriorment va continuar camí cap al Parc Natural de la Serra d'Irta.